

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Bakalářská práce

**Rozbor hospodaření vybrané nestátní neziskové
organizace**

Pavel Thoř

© 2024 ČZU v Praze

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Pavel Thoř

Veřejná správa a regionální rozvoj – c.v. Litoměřice

Název práce

Rozbor hospodaření vybrané nestátní neziskové organizace

Název anglicky

Economic Analysis of Selected Non-Governmental Non-Profit Organization

Cíle práce

Hlavním cílem této bakalářské práce je rozbor hospodaření nestátní neziskové organizace Via Europa, z.s. v letech 2018-2021. Dílčím cílem práce je výpočet vybraných ukazatelů, které se vztahují k neziskovému sektoru. V závěrech práce budou navržena případná doporučení pro zlepšení hospodaření vybrané nestátní neziskové organizace.

Metodika

Bakalářská práce bude složena ze tří hlavních částí. První část bude teoretická, ve které bude charakterizován pojem neziskových organizací, jejich rozdělení, činnost neziskových organizací a jejich funkčnost. Dále zde budou podrobně zpracovány možnosti a formy financování nestátních neziskových organizací a jejich využívání. Informace budou získány z odborných publikací, odborných článků, případně odborných časopisů a periodik.

Druhá část je analytická. Zde se práce bude zabývat obecnou charakteristikou vybrané neziskové organizace. Zde se práce zabývá obecnou charakteristikou dané organizace a jejím fungováním. Je provedena cílená analýza hospodaření společnosti Via Europa, z.s. v letech 2018-2021.

Třetí, závěrečná část bude obsahovat formulace výsledků práce a doporučení případných opatření pro zlepšení finančního stavu v budoucnu.

Doporučený rozsah práce

40-60

Klíčová slova

nestátní nezisková organizace, neziskový sektor, ekonomická analýza, rozvaha, výkaz zisků a ztrát, horizontální analýza, vertikální analýza, dotace,

Doporučené zdroje informací

- BOUKAL, Petr; VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ V PRAZE. *Nestátní neziskové organizace : (teorie a praxe)*. V Praze: Oeconomica, 2009. ISBN 978-80-245-1650-9.
- GRÜNWARD, Rolf; HOLEČKOVÁ, Jaroslava; VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ V PRAZE. FAKULTA FINANCÍ A ÚČETNICTVÍ. *Finanční analýza a plánování podniku*. V Praze: Oeconomica, 2006. ISBN 80-245-1108-8.
- KNÁPKOVÁ, Adriana; PAVELKOVÁ, Drahomíra; ŠTEKER, Karel. *Finanční analýza : komplexní průvodce s příklady*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4456-8.
- KRAFTOVÁ, Ivana. *Finanční analýza municipální firmy*.
- MERLÍČKOVÁ RŮŽIČKOVÁ, Růžena. *Neziskové organizace : vznik, účetnictví, daně*. Olomouc: ANAG, 2013. ISBN 978-80-7263-825-3.
- PELIKÁNOVÁ, Anna. *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*. Praha: Grada Publishing, 2016. ISBN 978-80-271-0339-3.
- RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza : metody, ukazatele, využití v praxi*. Praha: Grada Publishing, 2019. ISBN 978-80-271-2028-4.
- SEDLÁČEK, Jaroslav. *Finanční analýza podniku*. Brno: Computer Press, 2011. ISBN 978-80-251-3386-6.
- STEJSKAL, Jan; KUVÍKOVÁ, Helena; MAŤÁTKOVÁ, Kateřina. *Neziskové organizace – vybrané problémy ekonomiky : se zaměřením na nestátní neziskové organizace*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-973-9.
-

Předběžný termín obhajoby

2023/24 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Josef Slaboch, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 4. 9. 2023

prof. Ing. Lukáš Čechura, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 3. 11. 2023

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 14. 03. 2024

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci na téma: „Rozbor hospodaření vybrané nestátní neziskové organizace“ jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 15.03.2024 _____

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval svému vedoucímu bakalářské práce panu Ing. Josefovi Slabochovi, Ph.D. za jeho čas, odborné vedení, konzultace a cenné rady, které mi během psaní poskytl. Dále bych chtěl poděkovat Janu Janečkovi z neziskové organizace Via Europa, z.s. za příjemnou spolupráci a veškeré poskytnuté informace.

Rozbor hospodaření vybrané nestátní neziskové organizace

Abstrakt

Bakalářská práce je zpracovaná na téma „Rozbor hospodaření vybrané nestátní neziskové organizace“. Hlavním cílem této práce je vyhodnocení ekonomické situace vybrané nestátní neziskové organizace v letech 2018–2022. Na základě posouzení organizace budou vymezeny závěry, případná doporučení a další návrhy na zlepšení situace a fungování organizace.

Praktická část práce je rozdělena do dvou částí. První část obsahuje charakteristiku neziskové organizace Via Europa, z. s., do které jsou zahrnuty základní informace o její struktuře, historii, členech zastupitelstva, popisu činností a rovněž fundraisingu. Poté následuje finanční analýza pomocí absolutních a poměrových ukazatelů. V rámci analýzy absolutních ukazatelů jsou využívány vertikální a horizontální analýzy aktiv, pasiv, nákladů a výnosů. Mezi používané poměrové ukazatele patří ukazatele autarkie, likvidity a financování.

Z provedené finanční analýzy vyplývá, že nezisková organizace Via Europa, z. s., si udržuje finanční stabilitu díky dotacím a sponzorským darům poskytovaným Ústeckým krajem a městem Ústí nad Labem, které významně pokrývají náklady spojené s provozem a realizací projektů.

Klíčová slova: nestátní nezisková organizace, neziskový sektor, finanční analýza, rozvaha, výkaz zisků a ztrát, horizontální analýza, vertikální analýza, dotace, fundraising, spolky

Economic analysis of selected non-governmental non-profit organization

Abstract

The bachelor's thesis is prepared on the topic „Economic analysis of selected non-governmental non-profit organization“. The main goal of this thesis is to evaluate the economic situation of selected non-governmental non-profit organization in the years 2018–2022. Based on the assessment of the organizations, conclusions, recommendations, and other proposals for improving the situation and functioning of the organizations will be drawn up.

The practical part of the thesis is divided into two sections. The first section contains a description of the non-profit organization Via Europa, z.s., which includes basic information about its structure, history, members of the board of representatives, description of activities, and fundraising. This is followed by a financial analysis conducted using absolute and ratio indicators. Within the analysis of absolute indicators, vertical and horizontal analyses of assets, liabilities, costs, and revenues are utilized. Among the ratio indicators used are autarky, liquidity, and financing ratios.

The financial analysis carried out shows that the non-profit organization Via Europa, z.s., maintains financial stability thanks to subsidies and sponsorships provided by the Usti Region and the city of Usti nad Labem, which significantly cover the costs associated with the operation and implementation of projects.

Keywords: non-governmental non-profit organization, non-profit sector, financial analysis, balance sheet, income statement, horizontal analysis, vertical analysis, grants, fundraising, association

Obsah

1 Úvod.....	11
2 Cíl práce a metodika	12
2.1 Cíl práce	12
2.2 Metodika	12
3 Teoretická východiska	15
3.1 Ekonomické teorie zkoumající třetí sektor	16
3.1.1 Členění národního hospodářství podle financování.....	16
3.1.2 Členění národního hospodářství podle Pestoffa	18
3.2 Funkce, dělení a financování neziskových organizací	19
3.2.1 Funkce nestátních neziskových organizací	19
3.2.2 Dělení neziskových organizací	20
3.2.3 Financování činností nestátních neziskových organizací	22
3.3 Fundraising.....	24
3.3.1 Zásady fundraisingu.....	25
3.4 Finanční analýza.....	27
3.4.1 Zdroje informací pro finanční analýzu	29
3.4.2 Analýza absolutními ukazateli	32
3.4.2.1 Vertikální analýza.....	32
3.4.2.2 Horizontální analýza.....	32
3.4.3 Analýza poměrovými ukazateli	33
3.4.3.1 Ukazatele likvidity.....	35
3.4.3.2 Ukazatele rentability.....	37
3.4.3.3 Ukazatele autarkie	37
3.4.3.4 Další ukazatele.....	37
3.4.4 Metody a nástroje finanční analýzy	39
4 Vlastní práce.....	42
4.1 Neziskový spolek Via Europa, s. z.....	42
4.1.1 Charakteristika organizace.....	42
4.1.2 Historie organizace	43
4.1.3 Hlavní činnost.....	43
4.1.4 Organizační struktura.....	46
4.1.5 Fundraisingová činnost.....	47
4.2 Finanční analýza organizace	49
4.2.1 Analýza absolutními ukazateli.....	49
4.2.2 Analýza poměrových ukazatelů.....	60

4.2.3	Analýza syntetickými ukazateli	65
5	Závěr.....	67
6	Seznam použitých zdrojů.....	69
7	Seznam obrázků, tabulek a grafů	71
7.1	Seznam obrázků	71
7.2	Seznam tabulek.....	71
7.3	Seznam grafů.....	72
7.4	Seznam rovnic	72
Přílohy	73

1 Úvod

Neziskové organizace se od klasických ziskových organizací odlišují tím, že jejich hlavním zájmem není finanční zisk, ale spíše maximalizace přínosu, který poskytují veřejnosti. Často působí v oblastech, kde státní či soukromý sektor nedokáže poskytnout dostatečnou úroveň služeb, jako je například vzdělání, sociální péče, zdravotnictví nebo kultura. Tyto oblasti často nejsou pro soukromý sektor příliš atraktivní z hlediska ziskovosti a stát nemusí být schopen zajistit dostatečné pokrytí potřeb.

Efektivní fungování neziskové organizace je klíčové pro její úspěch, a to zejména ve správě finančních zdrojů, které mohou pocházet jak z vlastních, tak externích zdrojů. Externí zdroje obvykle zahrnují dotace a příspěvky od různých subjektů. Fundraising, jako strategický proces, hraje v tomto kontextu klíčovou roli. Jeho cílem je získání finanční podpory pro aktivity neziskových organizací. Dosáhnout úspěchu v této oblasti vyžaduje pečlivý výběr metod a postupů, které umožní organizaci efektivně komunikovat s potenciálními dárci a partnery.

Jeden z hlavních cílů lidského života by měl spočívat v podpoře rozvoje mladé generace, a právě tomu se věnuje spolek Via Europa, z.s. Jejich hlavním zaměřením je aktivní přispívání k obohacení kulturního povědomí dětí a mládeže v Ústeckém kraji, což přímo napomáhá k jejich celkovému rozvoji a připravuje je lépe na budoucnost.

První část práce se zaměřuje na teorii týkající se neziskového sektoru, kde jsou detailně vysvětleny funkce a způsoby financování neziskových organizací. Dále je podrobně rozebráno teoretické pozadí neziskového sektoru a v závěru této části práce jsou prezentovány různé metody finanční analýzy a jejich klasifikace. Druhá část práce se věnuje konkrétnímu příkladu neziskové organizace, a to spolku Via Europa, z.s. Je zde popsána charakteristika tohoto spolku, jeho aktivity a způsoby získávání finančních prostředků. Následně je provedena analýza fungování spolku na základě dat získaných z internetového archivu a informací poskytnutých členem spolku. V závěru práce jsou zaznamenané výsledky analýz a také uvedena případná doporučení a návrhy.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem této bakalářské práce je provedení finanční analýzy hospodaření spolku Via Europa, z. s. v letech 2018–2022. Dílčím cílem práce je zjištění vybraných ukazatelů finanční analýzy, na jejichž základě lze identifikovat možnosti zlepšení financování této neziskové organizace. Na základě získaných dat se v závěru práce je formulováno hodnocení fungování organizace ve zkoumaných letech.

2.2 Metodika

Bakalářská práce se skládá ze tří částí. První, teoretická, část vychází z odborné literatury a obsahuje literární rešerši, jsou zde analyzovány ekonomické teorie zkoumající třetí sektor, ve kterém je členěné národní hospodářství. Dále jsou ukázány funkce, dělení a financování nestátních neziskových organizací. Práce se rovněž věnuje fundraisingu, jeho zásadám a možnostem financování, zkoumá různé metody, které mohou být využity k jejich podpoře. Dále jsou vymezeny finanční ukazatele, pomocí kterých je následně poté provedena finanční analýza v praktické části práce.

Druhá část práce je věnována konkrétní nestátní neziskové organizaci. Pro potřeby této bakalářské práce byl vybrán zapsaný spolek Via Europa, z.s. V této části je podrobně popsána jeho charakteristika, organizační struktura, historie a fundraisingové aktivity. Nechybí ani popis hlavní a vedlejší činnosti tohoto spolku. Významnou část práce tvoří provedení finančních analýz ve sledovaném období, tedy v letech 2018–2022.

K provedení finančních analýz je využita kombinace primárních a sekundárních dat. Primární data jsou získána z účetních výkazů dostupných na internetových stránkách veřejného rejstříku na stránkách <https://or.justice.cz/>. Sekundární data jsou poskytnuta panem Janem Janečkem, dlouholetým členem organizace, který má o jejím fungování rozsáhlé znalosti. Finanční analýza je provedena prostřednictvím absolutních, poměrových a syntetických ukazatelů. Absolutní ukazatele poskytují obecnější informace o struktuře a vývoji jednotlivých položek účetních výkazů. Konkrétně je využita horizontální a vertikální analýza.

Horizontální analýza je prezentována v absolutních hodnotách i procentuálně a nabízí pohled na vývoj aktiv, pasiv, nákladů a výnosů. Vertikální analýza vyjadřuje absolutní i procentuální podíl položek v účetních výkazech vzhledem k předem stanovené základně. V tomto případě byla pro vertikální a horizontální analýzu rozvahy zvolena celková suma aktiv a pasiv a také celková hodnota nákladů a výnosů. Vzorce pro výpočet horizontální a vertikální analýzy jsou shrnuty v tabulce č. 1:

Tabulka č. 1: Souhrn absolutních ukazatelů

Absolutní ukazatel	Vzorec
Horizontální analýza (absolutní vyjádření)	$\text{absolutní změna} = \frac{\text{hodnota v běžném období} - \text{hodnota v předchozím období}}{\text{hodnota v předchozím období}}$
Horizontální analýza (procentuální vyjádření)	$\text{relativní změna} = \frac{\text{běžné období} - \text{předchozí období}}{\text{předchozí období}} \times 100$
Vertikální analýza	<i>Procentní podíl konkrétní položky z účetních výkazů ke zvolenému základu (celková suma aktiv, pasiv, nákladů a výnosů)</i>

Zdroj: vlastní zpracování dle Ručková (2021)

Dále je provedena finanční analýza pomocí poměrových ukazatelů, které jsou vhodné pro aplikaci v případě neziskových organizací. Mezi vybrané ukazatele patří ukazatel autarkie, ukazatele likvidity a ukazatele financování. Všechny použité vzorce spolu s doporučenými hodnotami jsou shrnuty v tabulce č. 2. Pro výpočet jednotlivých hodnot je využit program Microsoft Excel a výsledky jsou zaokrouhleny na dvě desetinná místa.

Tabulka č. 2: Souhrn poměrových ukazatelů

Poměrový ukazatel	Vzorec	Doporučená hodnota
Ukazatel autarkie hlavní činnosti	$\frac{\text{výnosy z hlavní činnosti}}{\text{náklady z hlavní činnosti}} \times 100$	Vyšší než 100 %
Okamžitá likvidita	$\frac{\text{pohotové platební prostředky}}{\text{dluhy s okamžitou splatností}}$	0,2–0,5
Pohotovostní likvidita	$\frac{(\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby})}{\text{dluhy s okamžitou splatností}}$	1
Běžná likvidita	$\frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}}$	1,5-2,5
Ukazatel samofinancování	$\frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{celková aktiva}} \times 100$	70 %
Ukazatel zadluženosti	$\frac{\text{cizí zdroje}}{\text{celková aktiva}} \times 100$	50 %
Obrat kapitálu	$\frac{\text{výnosy}}{\text{pasiva}}$	Maximalizace

Zdroj: vlastní zpracování dle Knápková a spol. (2013)

V této práci je aplikovány modely KAMF* a BAMF které vycházejí z koncepce klasifikační analytické metody a jsou zaměřené na bonitu municipální firmy. Tyto modely existují ve dvou variantách: KAMF, určený pro záměrně ziskové firmy, a KAMF*, určený pro firmy, které se věnují doplňkovým činnostem. Tato práce využívá pouze metodu KAMF*, jelikož zkoumaná organizace není zisková. Při hodnocení se používá stupnice od 1 (velmi dobrý) do 5 (alarmující).

Tabulka č. 3: Tabulka KAMF*

Ukazatel	Stupnice hodnocení				
	1 = velmi dobrý	2 = dobrý	3 = střední	4 = špatný	5 = alarmující
Autarkie	> 100 %	= 100 %	> 90 %	> 80 %	< 80 %
Okamžitá likvidita	60 % > x > 40 %	40 % > x > 20 %	> 60 %	< 20 %	< 15 %
Obrat kapitálu	> 300 %	> 200 %	> 100 %	> 80 %	< 80 %
Produktivita práce	> 200 %	> 150 %	> 120 %	> 100 %	< 100 %

Zdroj: vlastní zpracování dle Kraftová Ivana (2002)

K vyhodnocení finančního zdraví se využívá například model BAMF, který je poměrně jednoduchá a flexibilní Ze vzorce je patrné, že se jedná o výpočet prostého sedmi komponent bez jejich vah. Jednotlivá písmena představují následující oblasti: L = likvidita (pohotová) A = aktivita F = financování R = rentabilita Ae = autarkie P = produktivita práce I = míra rozvoje či útlumu

Tabulka č. 4: Tabulka BAMF

Model	Vzorec
BAMF	$\frac{(\text{pohotová likvidita} + \text{aktivita} + \text{financování} + \text{rentabilita (míra pokrytí ztráty hlavní činnosti ziskem z doplňkové činnosti} + \text{autarkie na bázi výnosů a nákladů} + \text{produktivita} + \text{míra rozvoje či útlumu})}{7}$

Zdroj: vlastní zpracování dle Kraftová Ivana (2002)

Určení bonity prostřednictvím modelu BAMF sestává z následujících kroků: výpočtu dílčích ukazatelů, zjištění celkové bonity, interpretace výsledku. Vyhodnocení výsledku modelu BAMF není škálové, pouze se výsledek bonity porovnává s hodnotou „1“ – pokud je výsledek roven jedné, nebo větší, jde o hodnocení pro firmu pozitivní, pokud výsledek nedosahuje hodnoty jedné, bonita firmy není dobrá.

Poslední část práce je závěr, který shrnuje výsledky z provedených finančních analýz. Tyto analýzy poskytly hlubší vhled do finanční struktury a výkonnosti zkoumaného spolku umožňující lepší porozumění jeho ekonomickému kontextu. Na základě těchto výsledků je v závěru práce provedeno celkové zhodnocení fungování spolku.

3 Teoretická východiska

Každá společnost je tvořena jednotlivci, navazujícími mezi sebou vztahy. Uspořádání těchto vztahů má vliv na celkovou dynamiku společnosti a také na jednotlivce, kteří ji formují. Společnost může být strukturována hierarchicky, v takovém případě hrají aktivní roli lidé tvořící centrum této společnosti, naopak úloha jedinců mimo toto centrum je pasivní. Dalším možným způsobem uspořádání společnosti je způsob „občanský“, kde aktivní jedinec figuruje jakožto výchozí předpoklad – jde o občana, který se primárně věnuje primárně věnuje ziskovým i veřejně prospěšným aktivitám, přičemž zastává doplňující úlohu v těchto aktivitách. (Boukal, 2009)

S postupným vývojem lidské společnosti se rozvíjejí a mění lidské potřeby, a to v úzké souvislosti s rozvojem produkce. Původně se lidská společnost soustředila na výrobu zboží, avšak s rostoucí produktivitou práce stoupá význam služeb. Vytvořené prostředky pro uspokojení lidských potřeb představují bohatství. S ohledem na povahu produktů ve veřejném sektoru lze konstatovat, že svým charakterem spadají zejména do terciálního sektoru, který je na poskytování služeb právě zaměřen. (Kraftová, 2002)

Zájem o organizace, jež nespádají ani do veřejného ani do soukromého tržního sektoru, v posledních dekádách stále roste. Jedním z faktorů je neschopnost státu a trhu efektivně řešit nové společenské problémy na lokální, národní i globální úrovni. S nárůstem zájmu o tyto alternativní organizace se také rozšiřují různé přístupy k jejich chápání a způsobům, jak s nimi pracovat. (Dohnalová, Průša a kolektiv 2011)

Existence veřejného sektoru má svůj původ v selhání trhu. S ohledem na omezené zdroje ve společnosti a současnou existenci veřejného a soukromého sektoru je zřejmé, že rozdělování zdrojů mezi nimi nutně zahrnuje přesouvání těchto zdrojů z jednoho sektoru do druhého. Soukromé trhy selhávají u produktů, vykazujících následující vlastnosti:

Princip nevylučitelnosti: Neplaticí jedince nelze vyloučit z produktu. Tím pádem se produkt stává obtížně umístitelným na trhu, a jeho tržní zajištění je nemožné.

Princip nerivalit: Spotřeba produktu jednotlivcem nepoškozuje možnou spotřebu jiných. Přestože by růst nákladů vedl k odrazující ceně, není dosaženo optimálního užitku z konzumovaného produktu. Trh tedy selhává, neboť nedosahuje optimální úrovně spotřeby. (Kraftová, 2002)

3.1 Ekonomické teorie zkoumající třetí sektor

Moderní společnosti s rozvinutou tržní ekonomikou již dávno opustily model dvousektorové ekonomiky a aktivně zkoumají možnosti efektivního rozdělení rolí nejen mezi státem a trhem, ale také v rámci třetího sektoru. Ekonomické teorie tyto trendy nabízejí nejen pozitivní, ale i normativní odpovědi na vhodné institucionální uspořádání těchto vztahů. (Boukal, 2009)

Pro pochopení principů, na jejichž základě neziskové organizace operují a toho, co je vlastně důvodem k jejich existenci je velmi důležité chápat vymezení prostoru, který jim je v rámci národního hospodářství přidělen. Je nutné definovat mantinely v rámci, kterých mohou rozvíjet svou činnost a současně tak plnit svá poslání ve vztahu k občanské společnosti. Toho dosahují tím, že přispívají k její stabilizaci a kultivaci a podporují demokratické principy jejího fungování. V odborné literatuře nejdeme celý soubor kritérií, podle kterých lze strukturovat národní hospodářství – mezi hlavní z nich patří členění národního hospodářství podle financování nebo členění podle Pestoffa. (Rektořík, 2010)

3.1.1 Členění národního hospodářství podle financování

Podle kritéria financování můžeme rozdělit národní hospodářství na ziskový a neziskový sektor, který se dále člení na veřejný sektor, soukromý sektor a sektor domácností.

Obrázek č. 1: Členění národního hospodářství podle financování

Zdroj: vlastní zpracování dle Rektořík, 2010

Ziskový (tržní) sektor

Jde o část národního hospodářství financovanou z prostředků, které subjekty v tomto sektoru získávají prodejem statků jimi produkováných nebo distribuovaných. Tento sektor

vzniká na základě nabídky a poptávky na trhu. Hlavním cílem ziskového sektoru, a tedy i organizací působících v jeho rámci (podniků), je dosahování zisku. (Rektořík, 2010)

Neziskový (netržní) sektor

Jedná se o část národního hospodářství, ve které jsou subjekty financovány pomocí přerozdělovacích procesů. Cílovou funkcí neziskového sektoru není finanční zisk, ale přímé dosažení užitku. V této skutečnosti spočívá základní ekonomické specifikum neziskových organizací. (Rektořík, 2010)

Neziskový veřejný sektor

Neziskový veřejný sektor je jedna z částí neziskového sektoru. Financuje se z veřejných financí a je spravován veřejnou správou, rozhoduje se v něm veřejnou volbou a podléhá veřejné kontrole. Cílem tohoto sektoru je poskytování veřejné služby. (Rektořík, 2010)

Podle Boukala (2009) můžeme neziskový veřejný sektor definovat jako soubor subjektů, které jsou vytvářeny s primárním cílem dosáhnout přímého užitku. Tyto organizace jsou založeny veřejnými subjekty investujícími do nich finanční prostředky bez očekávání zisku. Jejich zájem spočívá ve prospěchu, kterého nelze dosáhnout prostřednictvím ziskového podnikání, a právě kvůli rozsahu a důležitosti dosažení tohoto prospěchu je nutné vytvořit samostatnou organizaci.

Neziskový soukromý sektor

Další část neziskového sektoru je neziskový soukromý sektor, jehož cílovou funkcí není zisk, ale přímý užitek. Zakladateli jsou soukromé subjekty a financován je ze soukromých zdrojů od fyzických i právnických osob (možností je i příspěvek z veřejných financí), které vložily své finance do konkrétní produkce nebo distribuce statků, bez očekávání, že jim vklad přinese finanční zisk. (Rektořík, 2010)

Neziskový soukromý sektor může reagovat na nedostatky na trhu nebo v rozhodování vlády. Pokud trh selhává, nebo když zcela chybí, stávají se státní zásahy nezbytnými, což vede k vytvoření veřejného sektoru. Nicméně i stát (vláda) může selhat a přijít s řešením, které nebude dostatečné. V takovém případě může být řešením vznik dalšího sektoru zahrnujícího různé organizace zakládané soukromými osobami. Na tomto základě je postavena i teorie vzniku soukromých neziskových organizací. (Stejskal a spol. 2012)

Sektor domácností

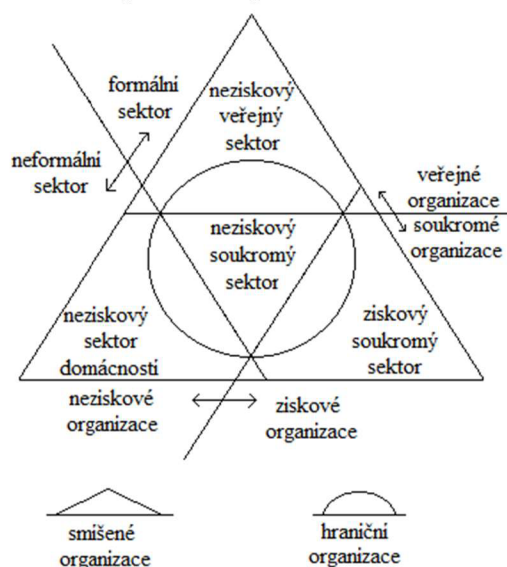
Domácnosti jsou důležitou součástí ekonomického cyklu, protože jejich spotřeba má vliv na poptávku po produktech a službách, což následně ovlivňuje hospodářský růst a zaměstnanost. Sektor domácností je tedy důležitým faktorem v analýzách ekonomického chování a politiky, hraje totiž významnou roli tím, jak se začleňuje do koloběhu finančního toku v rámci národního hospodářství. Z pohledu ekonomiky má tento sektor význam pro formování občanské společnosti. (Rektořík, 2010).

3.1.2 Členění národního hospodářství podle Pestoffa

Švédský ekonom Victor A. Pestoff využívá trojúhelníkového modelu k ilustraci rozdělení národního hospodářství do čtyř výše zmíněných sektorů. V rámci tohoto trojúhelníku postupně vymezuje základní bloky, které následně vytváří základ těchto čtyř sektorů. Jednou z výhod tohoto uspořádání je možnost odvození základní charakteristiky organizací působících v jednotlivých sektorech z konečné podoby trojúhelníku. Rozložení jednotlivých ploch a jejich umístění v trojúhelníku má navíc symbolický význam. (Rektořík, 2010)

Stejně jako třísektorový, i model čtyřsektorový vychází z interakcí a propojení mezi ziskovým a neziskovým sektorem. V ideálním případě se tento model skládá z veřejného neziskového sektoru, soukromého neziskového sektoru a soukromého ziskového sektoru, které se vzájemně doplňují a vyvažují rozložení sil na poli politickém, ekonomickém i z hlediska občanských svobod. (Boukal 2009)

Obrázek č. 2: Členění národního hospodářství podle Pestoffa

Zdroj: vlastní zpracování dle Rektořík, 2010

3.2 Funkce, dělení a financování neziskových organizací

Kořeny neziskových organizací lze spatřovat ve dvou klíčových oblastech. První z nich je charita, respektive dobročinná motivovaná činnost lidí. Druhou je jedno ze základních práv občanů, a to právo sdružovat se. (Hyánek, 2011)

Podle Růžičkové (2011) je nezisková organizace obecně používaný pojem, a to bez toho, aniž by byl v České republice definován platným právním předpisem. O neziskových organizacích se hromadně zmiňuje zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu, ve znění pozdějších předpisů, aniž by zde byl tento pojem výslovně uveden a blíže vysvětlen.

Podle Jana Stejskala a spol. (2012) jsou nejpočetnější skupinou neziskových organizací ty, jejichž založení neinicíoval stát ani žádná jeho část nebo součást. Jsou zakládány z vlastní iniciativy převážně fyzických osob a naplňují právo sdružovat se. Existují ale i nestátní neziskové organizace založené zákonem, které jsou průnikem státních a nestátních neziskových organizací, Pestoff je nazývá organizacemi smíšenými či hraničními. Příkladem takového průniku mohou být například veřejné vysoké školy.

3.2.1 Funkce nestátních neziskových organizací

Podle Jana Stejskala a spol. (2012) zastává nestátní neziskový sektor se svými organizacemi několik základních funkcí. Mezi ně patří funkce ekonomická (sektor nestátních neziskových organizací má nezanedbatelný národohospodářský význam v koloběhu výrobních faktorů, zboží a služeb), funkce sociální (zahrnuje servisní a participační funkci), funkce politická (zahrnuje funkci ochránářskou) a funkce demokratizační (má mimořádný přínos pro rozvoj demokracie). Dále sem můžeme zařadit funkci informační (osvětová) a kontrolní.

Nestátní neziskové organizace přispívají ke snížení celkových výdajů státu, a to i přes to, že pro svou činnost potřebují určité finanční prostředky z veřejných rozpočtů. Tyto organizace totiž plní činnosti, které by jinak musel zajišťovat stát samotný. Díky činnosti nestátní neziskové organizace se také rozšiřuje nabídka pracovních míst na trhu práce a počet zaměstnanců v tomto sektoru roste, čímž dochází ke snížení celkového počtu pracovníků ve veřejném sektoru. (Stejskal a spol., 2012)

3.2.2 Dělení neziskových organizací

Rozlišování mezi neziskovými organizacemi může být prováděno na základě jednotlivých kritérií. Podle Rektořika a kolektivu, (2010) jsou tři nejčastěji používaná kritéria: kritérium zakladatele, kritérium globálního poslání a kritérium financování.

Dělení podle kritéria zakladatele

Jedno z hlavních kritérií pro kategorizaci neziskových organizací je způsob, jakým byly založeny. V tomto ohledu rozlišujeme různé právní formy, jako jsou spolky, nadační fondy a asociace. Spolky jsou často vytvářeny skupinou lidí s určitým společným cílem, zatímco nadační fondy se zaměřují na shromažďování a správu finančních prostředků pro konkrétní účely.

Podle kritéria zakladatele se neziskové organizace člení na:

- a) organizace založené veřejnou správou, tj. státní správou (ministerstvo, ústřední úřad státní správy), nebo samosprávou (obec, magistrát, kraj), některé z nich se proto z uvedeného důvodu nazývají *veřejnoprávní organizace*
- b) organizace založené soukromou fyzickou nebo právnickou osobou (mohou založit organizaci i společně), nazývané *soukromoprávní organizace*
- c) organizace, jež vznikly jako *veřejnoprávní instituce* – výkon účelu veřejné služby je dán jako povinnost ze zákona (například veřejná vysoká škola). (Rektořík a kolektiv 2010)

Dělení podle kritéria globálního charakteru

Dalším významným kritériem pro rozdělení neziskových organizací je míra zaměření na globální poslání. Organizace mohou být diferencovány podle toho, zda se specializují na řešení místních, národních nebo dokonce celosvětových problémů. Tato kritéria reflektují geografický dosah a úroveň vlivu, které organizace vyvíjejí ve snaze naplňovat své poslání.

Rozdělení neziskových organizací na základě těchto kritérií pomáhá lépe porozumět jejich povaze, právnímu postavení a oblasti působnosti. Tímto způsobem lze lépe identifikovat jedinečné rysy a charakteristiky, které organizace formují a odlišují od ostatních v rámci neziskového sektoru.

Podle kritéria globálního charakteru poslání se neziskové organizace člení na:

- a) *Organizace veřejně prospěšné*, které jsou založené za účelem produkce veřejných a smíšených statků sloužících k uspokojování potřeb veřejnosti (například charita, ekologie, zdravotnictví, vzdělávání, veřejná správa)
- b) *Organizace vzájemně prospěšné*, které jsou založené za účelem vzájemné podpory skupin občanů (i právnických osob) spjatých společným zájmem. Jejich posláním je tedy uspokojování zájmů svých vlastní členů a veřejná správa dbá na to, aby se jednalo o takové zájmy, které jsou ve vztahu k veřejnosti korektní, a tedy neodporují zájmům ostatních občanů a právnických osob. Jde například o pořádání kulturních aktivit, realizaci konfesních a profesních zájmů, ochranu zájmů určitých skupin apod. (Rektořík a kolektiv 2010)

V praxi nejčastěji používáme rozdělení neziskových organizací na dvě hlavní skupiny:

- **Nestátní neziskové organizace.** Toto označení se v politickém kontextu používá zejména pro občanská sdružení aktivně zasahující do veřejných záležitostí. Nicméně do této skupiny spadají i občanská sdružení (spolky), která pomáhají k realizaci zájmů soukromých skupin. Dále se zde nachází i další nepodnikatelské právní formy, jako jsou obecně prospěšné společnosti, nadace, nadační fondy, církve a jiné náboženské společnosti atd.
- **Příspěvkové organizace státu a jiných veřejnoprávních korporací,** například obcí a krajům mají na starosti činnosti, které jsou zpravidla neziskové, a jejichž rozsah, struktura a složitost vyžadují samostatnou právní subjektivitu. Tyto organizace mají často speciální právní postavení, které jim umožňuje plnit veřejné úkoly, ačkoliv jsou oddělené od přímé kontroly státu.

Dělení podle kritéria financování

Rozlišování mezi neziskovými organizacemi lze provádět také na základě kritéria financování. Toto kritérium poskytuje vhled do způsobu, jakým jsou organizace finančně podporovány, a jakým způsobem získávají prostředky na realizaci svých aktivit. Podle kritéria financování mohou být neziskové organizace rozděleny do několika skupin:

- a) organizace financované zcela z veřejných rozpočtů (organizační složky státu a územních celků)

- b) organizace financované zčásti z veřejných rozpočtů – na příspěvek mají legislativní nárok (příspěvkové organizace, vybraná občanská sdružení, církve a náboženské společnosti, dále pak politické strany politické strany a politická hnutí)
- c) organizace financované z různých zdrojů (dary, sbírky, sponzoring, granty, vlastní činnost)
- d) organizace financované především z výsledků realizace svého poslání (Rektořík a kolektiv 2010)

3.2.3 **Financování činností nestátních neziskových organizací**

Podle Jana Stejskala a kolektivu (2012) je klíčovou podmínkou dlouhodobé udržitelnosti neziskové organizace zajištění dostatečného a vhodně strukturovaného financování. Financování neziskových organizací je spojeno s jejich specifickým charakterem, který výrazně vychází z jejich servisního a neziskového poslání ve společnosti. V této oblasti se využívají unikátní a inovativní přístupy zahrnující prvky ekonomické, finanční, sociální, společenské i marketingové.

Mezi základní principy financování neziskových organizací a neziskového sektoru lze zařadit vícezdrojovost, samofinancování a fundraising, dále pak hrají velkou roli neziskovost a osvobození od daní.

Vícezdrojovost

Podstata principu vícezdrojovosti financování neziskové organizace spočívá v získávání a využívání více zdrojů financování s cílem zabezpečit nezávislost na jednom zdroji a vyhnout se tak případným negativním důsledkům při jeho neočekávaném selhání.

Existují klasifikace zdrojů financování neziskových organizací podle různých kritérií. Mezi hlavními kritérii najdeme způsob získávání (interní a externí zdroje), charakter zdrojů (finanční a nefinanční zdroje), původ zdrojů (domácí a zahraniční zdroje) dále pak financující subjekt, resp. sektor (veřejné zdroje – státní správa, samospráva, mezinárodní instituce, daňová asignace a soukromé zdroje – nadace, podnikatelské subjekty, individuální dárce, církve a náboženské společnosti). U mnoha neziskových organizací dochází v praxi k různým kombinacím uvedených zdrojů a dárců. (Stejskal a spol. 2012)

Samofinancování a fundraising

Čím vyšší je míra samofinancování, tím větší je nezávislost organizace. Zdroji samofinancování zpravidla bývají výdělečná činnost a podnikatelské aktivity. Většina neziskových organizací se při snaze o samofinancování spoléhá na získávání externích zdrojů. Toto úsilí je označováno jako fundraising, což znamená aktivní činnost, kterou neziskové organizace vykonávají za účelem získání finančních a nefinančních prostředků z externích zdrojů.

Jedním z dalších principů financování neziskových organizací je schopnost efektivně vynakládat finanční a materiální prostředky a zdroje tak, aby bylo za jejich pomoci dosaženo stanovených cílů. Projev efektivního řízení spočívá v dosahování kvalitních a konkurenceschopných výsledků prostřednictvím rozumného využití získaných zdrojů. Klíčovým aspektem efektivnosti je dosahovat co nejlepšího poměru mezi dosaženými výsledky a náklady investovanými do jejich realizace. (Stejskal a spol. 2012)

Neziskovost (neziskové rozdělování zdrojů)

Vzniklé příjmy nebo zisk v neziskovém sektoru nemohou být použity na obohacení vlastníků organizace nebo členské základny. Neziskový princip rozdělování příjmů je základním principem jejich financování. Veškeré získané příjmy musejí být využity k pokrytí nákladů spojených s činnostmi, které souvisí s plněním poslání dané organizace.

Pro pozitivní vnímání neziskové organizace a vznik důvěry veřejnosti je nezbytné udržovat transparentní postupy v hospodaření se zdroji a prostředky. V rámci neziskových organizací je transparentnost rovněž interpretována jako schopnost těchto organizací poskytovat informace, které umožňují zúčastněným subjektům neustále sledovat rozhodnutí, aktivity a využití finančních prostředků. Důvěryhodnost, dobré jméno a transparentnost se v neziskovém sektoru stávají klíčovými hodnotami, které mohou organizaci posílit na dlouhou dobu. V případě zklamání těchto hodnot, či jejich zpochybnění je často narušena celková existence organizace a také její schopnost získávat další externí zdroje. (Stejskal a spol. 2012)

Osvobození od daní

Ve vyspělých zemích, které uznávají funkce neziskových organizací při poskytování veřejně prospěšných služeb, dochází k formulaci specifických daňových politik zaměřených

na tyto organizace. V této souvislosti lze identifikovat tři hlavní daňové přístupy týkající se toků finančních prostředků do a z neziskových organizací.

Tyto přístupy zahrnují:

- Osvobození finančních toků neziskové organizace od daní (tzv. tax exemption)
- Úlevy na daních neziskovým organizacím (tzv. tax credit)
- Úlevy na daních přispěvatelům (donátorům, tzv. tax benefit)

V rámci prvního uvedeného přístupu se často využívá osvobození neziskových organizací od daně z příjmu právnických osob a také od daně z podnikatelské činnosti. Důležitým prvkem v této souvislosti je též osvobození od majetkových daní a daně z přidané hodnoty. Druhý zmíněný přístup se aplikuje tak, že neziskové organizace jsou zahrnuty mezi daňové poplatníky a žádné finanční toky od daně osvobozeny nejsou. Přesto má taková organizace možnost snížit svou daňovou povinnost, a to v různých mírách, na základě výpočtu daně. Daňový režim úlevy na dani přispěvatelům je chápán jako veřejná podpora osob, poskytujících prostředky neziskovým organizacím. Přispěvatelé mají možnost uplatnit si výši příspěvku jako nezdanitelnou část základu daně nebo odčitatelnou položku. (Stejskal a spol. 2012)

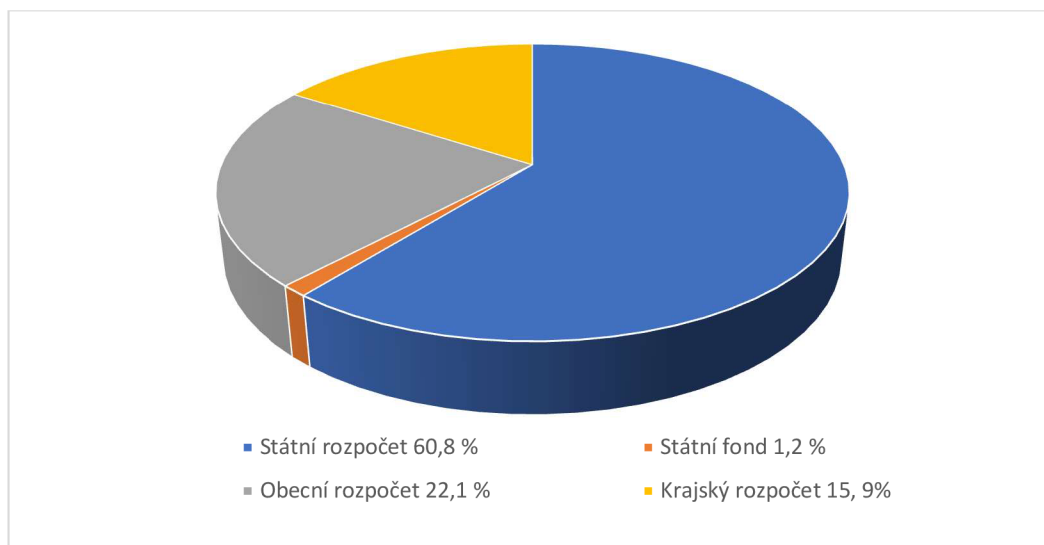
3.3 Fundraising

Trh organizací občanské společnosti se stává stále konkurenčnějším prostředím, což klade nároky na inovativní přístup k oslovování klientů, prodejců, podporovatelů a dalších zúčastněných skupin, které mohou být méně informované o poslání a programech těchto organizací. (Skovajsa a kol. 2010)

Fundraising je velmi významnou kategorií spojenou s neziskovým sektorem. Tato oblast zahrnuje různorodé aktivity, jejichž cílem je zabezpečení finančních prostředků pro neziskové organizace, které byly založeny za konkrétním posláním

Neziskový (netržní) sektor, hraje ve fundraisingových aktivitách klíčovou roli, zahrnuje různé subjekty, jež jsou vytvářeny s hlavním záměrem dosáhnout přímého užitku, který má obvykle charakter veřejného přínosu. Tyto subjekty nakládají s majetkem financovaný zdroji, které jsou vlastní nebo pocházejí od soukromých a veřejných subjektů na základě rozdělovacích procesů. (Boukal a spol. 2013)

Graf č. 1: Dotace z veřejných rozpočtů pro neziskové organizace

Zdroj: vlastní zpracování dle <https://mapaneziskovek.cz/infografika/>

3.3.1 Zásady fundraisingu

Významným zdrojem financí pro mnoho organizací jsou granty poskytované státními institucemi, regionálními a místními samosprávami, Evropskou unií a nadacemi. Na mezinárodní úrovni lze pozorovat, že stát buď přiděluje granty, nebo uzavírá smlouvy na poskytování specifických služeb. Granty představují cílené finanční prostředky, které jsou poskytovány organizacím k uskutečňování projektů, jež samy navrhnou v rámci širšího zadání stanoveného grantovým poskytovatelem. Obvykle se granty udělují s cílem podpořit výzkum nebo terénní ověření inovací ve službách pro specifické skupiny obyvatelstva. (Skovajsa a kol. 2010)

Podle Boukala a spol. 2013 vyžaduje úspěšný fundraising respektování určitých zásad. Následující kapitola bude popsáno formulování těchto pravidel. Jedná se o následující zásady:

Zásada strategičnosti – V rámci neziskových organizací je důležité formulovat nejen poslání odvozené z aktivity, ale také stanovit filozofii zajišťování zdrojů. Rozhodnutí o tom, zda organizace bude usilovat o finanční podporu například z veřejných rozpočtů, zahrne-li do svého financování předpokládaný zisk z doprovodných ekonomických činností nebo zda budou osloveny další subjekty, je třeba učinit již na počátku na počátku existence organizace. K dosažení konsenzu je nutné, aby se vedení i další členové organizace dohodli. Klíčovým faktorem je uznání veřejného prospěchu, který vyplývá z poslání organizace a jejích souvisejících aktivit. Výchozím bodem pro formulaci strategie je strategická analýza zaměřená na fundraising.

Zásada vzdělávání okolí – Úspěch v oblasti fundraisingu je závislý na efektivní komunikaci s okolím neziskové organizace. Klíčovým prvkem této komunikace je neustálé objasňování poslání organizace, rozsahu činností a motivace, která organizaci pohání k jejich uskutečňování. Nezisková organizace by neměla spoléhat na to, že okolí automaticky rozumí jejím cílům a přijímá je. Při zprostředkovávání informací o fundraisingu musí organizace spojit dlouhodobý výhled s využíváním aktuálních možností.

Zásada pravdivosti – Fundraising by měl být založen na pravdivých informacích. Fundraiser by měl v průběhu jednání předávat pravdivé informace, a to i když jsou někdy nepříjemné. To platí zejména pro situace, kdy se diskutuje o předchozích neúspěšných projektech, do kterých byly investovány finanční prostředky. K vytvoření důvěry ze strany veřejnosti je klíčová celková transparentnost fungování neziskové organizace. Pro úspěšné fundraisingové úsilí je klíčová otevřenost neziskové organizace, která by měla být základním prvkem jejího chování. Tím je myšlena ochota aktivně sdílet základní informace o svých aktivitách a hospodaření, aniž by k tomu byla nucena legislativními předpisy.

Zásada komplexnosti – Potvrzuje se dobře známé stanovisko, že fundraising je mnohem více než jen prostá metoda. Hlavním cílem je budování hlubšího vztahu mezi tím, kdo dává, a tím, kdo je obdarován. Proces darování musí být podložen vnitřním přesvědčením obdarované strany o správnosti toho, co dělá.

Zásada začlenění – Základní zásadou je jednoznačně vědět a rozumět, proč je fundraising prováděn a v jakém širším rámci se nachází. Nejde jen o zajištění přežití neziskové organizace v dalším roce (i když to je mnohdy jejich primárním cílem).

Zásada poděkování – Slovo „děkuji“ má pro fundraisera klíčový význam. Projevit vděčnost za jakýkoliv poskytnutý dar je zcela zásadní, protože toto jednání nejen že vyjadřuje základní slušnost, ale zároveň i otevírá cestu dalšímu možnému budoucímu dárcovství. Je nezbytné, aby fundraiser projevoval svou vděčnost vždy, včas a vhodným způsobem. Tímto způsobem se buduje trvalý vztah s neziskovou organizací, a to nejen jako se zdrojem finanční podpory, ale také jako s dlouhodobějším partnerem.

Zásada aktivity – Fundraising je činnost vyžadující trvalou iniciativu. Pro naplnění principu aktivního přístupu je klíčová osobnost fundraisera, který by v ideálním případě měl být zdravě extrovertní a asertivní.

Zásada výsledku – Velmi důležitou informací je porovnání prostředků dříve shromážděných prostřednictvím konkrétní fundraisingové metody s náklady na její použití.

Zásada optimismu – Velmi důležitý je také kontinuálně udržovaný pozitivní pohled: z běžně podaných 100 žádostí bývá úspěšných pouze 5–10. Z tohoto důvodu je potřeba, aby měl fundraiser neziskové organizace přirozeně optimistickou povahu. (Boukal a spol. 2013)

3.4 Finanční analýza

Finanční analýza se v průběhu posledních více než sto let několikrát přeorientovala a její aspekty jsou dodnes různorodé. Neexistuje pro ni univerzálně uznávaný soubor pravidel ani mezinárodní standardy, které by byly podobné těm, jež se vyskytují v oblasti účetnictví. Finanční analýza se zajímá o zkoumání finanční situace konkrétní organizace. Samotné finance organizace lze definovat jako tok peněžních prostředků, jež bývá vyjádřený peněžními toky (příjmy a výdaje peněžních prostředků). (Grünwald 2007)

Existuje mnoho způsobů, jak definovat pojem „finanční analýza“. Nicméně, jedna z nejužitečnějších definic tvrdí, že finanční analýza je systematický rozbor dat získaných z účetních výkazů. Tato analýza zahrnuje hodnocení minulosti, současnosti a prognózování budoucích finančních podmínek. (Růčková, 2021)

Analýza finančních výkazů pomáhá k získání podrobnějšího obrazu o kvalitě organizace a umožňuje srovnání s dalšími organizacemi. Při porovnávání dvou organizací se často naráží na rozdíl v jejich velikosti, což může způsobit nesrovnatelnost jednotlivých položek v účetních výkazech. Při porovnávání dvou organizací se často naráží na rozdíl v jejich velikosti, což může způsobit informace o celkovém finančním zdraví společnosti. (Jindřichovská 2001)

Pokud mají neziskové organizace vedlejší hospodářskou činnost, musí být odděleně účtována od činnosti hlavní. Struktura nákladů výkazu ve zkráceném rozsahu je následující (členění v plném rozsahu je uvedeno § 26 vyhlášky č. 234/2015 Sb.):

Tabulka č. 5: Struktura nákladů výkazu ve zkráceném rozsahu

A.I.	Spotřebované nákupy a nakupované služby
A.II.	Změny stavu zásob vlastní činnosti a aktivace
A.III.	Osobní náklady
A.IV.	Daně a poplatky
A.V.	Ostatní náklady
A.VI.	Odpisy, prodaný majetek, tvorba a použití rezerv a opravných položek
A.VII.	Poskytnuté příspěvky
A. VIII.	Daň z příjmů

Zdroj: vlastní zpracování dle Špička 2017

Výnosy neziskové organizace jsou vykázány v následující struktuře (členění v plném rozsahu je uvedeno § 26 vyhlášky č. 234/2015 Sb.):

Tabulka č. 6: Struktura výnosů výkazu ve zkráceném rozsahu

B.I.	Provozní dotace
B.II.	Přijaté příspěvky
B.III.	Tržby za vlastní výkony a za zboží
B.IV.	Ostatní výnosy
B.V.	Tržby z prodeje majetku

Výsledek hospodaření před zdaněním je vyjádřen rozdílem mezi celkovými výnosy a celkovými náklady. Jedná se o ukazatel, který reflektuje finanční situaci subjektu před zohledněním daňových povinností.

V rozvaze neziskové organizace jsou aktiva a pasiva strukturována do následujících položek ve zkráceném rozsahu:

Tabulka č. 7: Struktura aktiv výkazu ve zkráceném rozsahu

A.	Dlouhodobý majetek celkem
A.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek celkem
A.II.	Dlouhodobý hmotný majetek celkem
A.III.	Dlouhodobý finanční majetek celkem
A.IV.	Oprávký k dlouhodobému majetku celkem
B.	Krátkodobý majetek celkem
B.I.	Zásoby celkem
B.II.	Pohledávky celkem
B.III.	Krátkodobý finanční majetek celkem
B.IV.	Jiná aktiva celkem

Zdroj: vlastní zpracování dle Špička 2017

Tabulka č. 8: Struktura pasiv výkazu ve zkráceném rozsahu

A.	Vlastní zdroje celkem
A.I.	Jmění celkem
A.II.	Výsledek hospodaření celkem
B.	Cizí zdroje celkem
B.I.	Rezervy celkem
B.II.	Dlouhodobé závazky celkem
B.III.	Krátkodobé závazky celkem
B.IV.	Jiná pasiva celkem

Zdroj: vlastní zpracování dle Špička 2017

3.4.1 Zdroje informací pro finanční analýzu

Provedení finanční analýzy vyžaduje sběr rozsáhlého spektra dat (mnohdy rozličné povahy) pocházejících z různých informačních zdrojů. Tato data představují klíčový a výchozí prvek v postupném procesu finanční analýzy. Finanční informace se čerpají zejména z účetních výkazů finančního účetnictví, dále pak z informací poskytovaných finančními analytiky a manažery podniku, a také z výročních zpráv. Kromě těchto vnitřních zdrojů se do finanční analýzy zahrnují i vnější finanční informace jako jsou roční zprávy emitentů veřejně obchodovatelných cenných papírů, prospekty cenných papírů a zpravodajství z burz. (Grünwald 2007)

Úspěšnost zpracování dobré finanční analýzy silně závisí na kvalitě a rozsahu vstupních informací. Ty by totiž měly být nejen kvalitní, ale také obsáhlé. Oporu pro tento názor nalezneme v potřebě zachytit všechna relevantní data, která by mohla nějakým způsobem ovlivnit výsledky hodnocení finančního zdraví firmy. (Růčková 2021)

Rozvaha

Rozvaha v peněžním vyjádření zobrazuje jednotlivé položky aktiv a pasiv, a také reflektuje stav majetku organizace a zdrojů jeho krytí, a to vždy ke zvolenému časovému okamžiku, obvykle tedy k poslednímu dni účetního období. Aktiva se člení podle své úlohy na dlouhodobý majetek a krátkodobý oběžný majetek. Dlouhodobá aktiva si uchovávají svou podobu v průběhu několika reprodukčních cyklů, jsou odepisována a postupně přechází do hodnoty produkce. Naopak oběžná aktiva procházejí několika změnami své podoby v rámci jednoho reprodukčního cyklu a rychle přecházejí do jednorázové spotřeby. (Grünwald 2007)

Rozvaha je účetním výkazem, který v bilanční formě zachycuje stav dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku společně s prostředky využitými k jeho financování, a to vždy k určitému datu. Cílem je získat přesný obraz ve třech klíčových oblastech:

- První oblastí je hodnocení **majetkové situace podniku**, což zahrnuje identifikaci konkrétních druhů majetku, jeho ocenění, míru opotřebení, rychlost, s jakou se obrací, dále pak optimálnost jeho složení atd.
- Druhou oblastí je zkoumání **zdrojů financování**, které byly použity k pořízení majetku. Toto zkoumání se primárně věnuje výši vlastního a cizího kapitálu a jejich struktuře.

- Poslední oblastí jsou informace týkající se **finanční situace podniku**. Zahrnují informace o zisku, kterého podnik dosáhl, jeho distribuci, ale také poskytuje informaci o tom, zda je podnik schopen splatit své závazky. (Růčková 2021)

Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty je písemný přehled o výnosech, nákladech a výsledku hospodaření za určité období. Zachycuje tedy pohyb výnosů a nákladů. Podle Grünwalda 2007 specifikuje výkaz zisku a ztráty to, jaké konkrétní náklady a příjmy souvisí s jednotlivými aktivitami, a také to, jakým způsobem se podílely na celkovém finančním výsledku běžného hospodářského období. Tento výsledek je následně prezentován jako jediný údaj ve výkazu finanční situace. Výkaz je sestavován na základě aktuálního principu, což znamená, že transakce jsou zahrnuty a zaznamenány v období, k němuž časově i obsahově patří, bez ohledu na to, zda došlo ke skutečnému příjmu nebo výdaji peněz během daného časového úseku.

Příloha k účetní uzávěrce

Příloha k účetní uzávěrce představuje nepostradatelnou součást účetní uzávěrky. Obsahuje informace, které nelze nalézt v rozvaze ani ve výkazu zisku a ztráty. Funkce přílohy spočívá v osvětlení a doplnění informací uvedených v rozvaze a výkazu zisku a ztráty. (Grünwald 2007)

Výroční zpráva

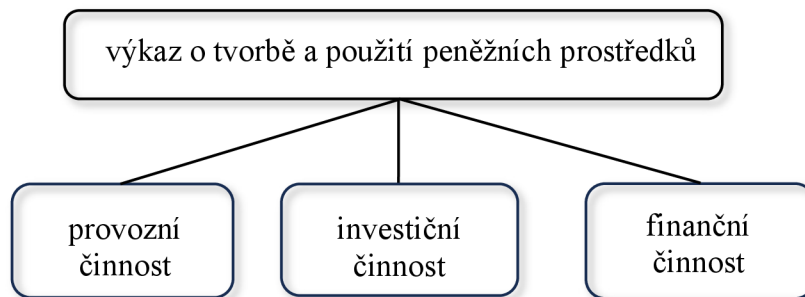
Je klíčové se seznámit s výroční zprávou, a to ideálně před započítím finančně analytických výpočtů. Výroční zpráva obsahuje mnoho informací, včetně zprávy představenstva, která poskytuje komentáře k různým aspektům podnikatelského dění. (Grünwald 2007)

Přehled o peněžních tocích

Moderní a relativně novou metodou finanční analýzy je sledování peněžních toků. Tato metoda vzniklá původně v USA se v sedmdesátých letech minulého století stala široce rozšířenou v ekonomikách různých zemí. V českých podmínkách je tento výkaz označován jako „výkaz o tvorbě a použití peněžních prostředků“ nebo jako „výkaz cash flow“. Podle novely zákona o účetnictví jsou středně velké a velké společnosti povinny zveřejňovat výkaz

o peněžních tocích. Zákon však nestanovuje standardizovanou podobu, a tak mohou firmy volit mezi přímou a nepřímou metodou sestavování tohoto výkazu. (Růčková 2021)

Obrázek č. 3: Výkaz o tvorbě a použití peněžních prostředků

Zdroj: vlastní zpracování dle Růčkové, 2021

Stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů na konci období se rovná součtu peněžních prostředků na začátku období a peněžních toků z následujících činností:

Nejdůležitější částí tohoto výkazu je právě část týkající se **provozní činnosti**. Tato část nám poskytuje důležité informace o tom, do jaké míry výsledek hospodaření za běžnou činnost odpovídá skutečně vydělaným penězům, a jak je produkce peněz ovlivněna změnami pracovního kapitálu a jeho složkami.

Oblast **investiční činnosti** nám poskytuje informace nejen o výdajích spojených s pořízením investičního majetku a jejich struktuře, ale také o rozsahu příjmů z prodeje investičního majetku, které jsou vykazovány právě v tomto účetním výkazu. Tento výkaz je důležitým prvkem vzájemného propojení jednotlivých účetních výkazů. Pokud například při horizontální analýze rozvahy zaznamenáme významné změny v oblasti dlouhodobého hmotného majetku, můžeme tyto změny lépe interpretovat a zkoumat v kontextu výkazu peněžních toků a jeho analýzy.

Poslední oblastí je oblast **finanční činnosti**, kde se zaměřujeme na vnější financování, financování, zejména pak na pohyb dlouhodobého kapitálu, splácení stávajících úvěrů a přijímání nových, dále pak na peněžní toky spojené s pohybem vlastního jmění. (Růčková 2021)

Ve finanční analýze je klíčovým prvkem přehledu o peněžních tocích čistý peněžní tok z provozní činnosti. Dále se v tomto přehledu nachází informace o krátkodobých závazcích souvisejících s provozní činností. Z rozvahy a výsledovky lze odvodit hrubší zobrazení peněžních toků nezávisle na přehledech samotných (Grünwald 2007)

3.4.2 Analýza absolutními ukazateli

3.4.2.1 Vertikální analýza

Vertikální analýza představuje procentuální rozbor základních účetních výkazů. Hlavním cílem vertikální analýzy je identifikovat, jaký podíl mají jednotlivé složky na celkové bilanční sumě, a také sledovat vývoj majetkového a finančního portfolia v časovém kontextu. Vertikální analýza se vyjadřuje v procentech, což umožňuje porovnávat výsledky s dalšími firmami v daném odvětví nebo s odvětvovými průměry obecně.

Při provádění vertikální analýzy se postupuje tak, že jednotlivé položky v bilanci za dané účetní období se vyjadřují vzhledem k celkové bilanční sumě. Je důležité, aby vypočítané hodnoty byly správně interpretovány. Tento postup obvykle začíná u zdrojů financování a pokračuje až ke složkám majetku financovaným z těchto zdrojů. Tento postup je logický a doporučovaný, neboť při finančním plánování je nezbytné zhodnotit dostupné nebo potenciální zdroje financování a to, jak jsou tyto zdroje následně investovány do různých složek aktiv. (Růčková 2021)

Označení vertikální analýza vzniklo proto, že se při procentuálním vyjádření jednotlivých komponent postupuje v jednotlivých letech odshora dolů (ve sloupcích) a nikoliv napříč jednotlivými roky. Výhodou této analýzy je její nezávislost na meziroční inflaci, což umožňuje porovnat výsledky analýzy napříč různými lety. Právě proto se vertikální analýza často využívá k porovnávání v časovém i prostorovém kontextu.

Vertikální analýza se také označuje jako analýza komponent, poměřuje totiž jednotlivé položky rozvahy a výkazu zisku a ztráty s celkovou sumou aktiv nebo pasiv. Díky vertikální analýze je možné porovnat výsledky s jinou organizací fungující ve stejném okruhu služeb, jejím dalším přínosem je umožnění srovnání účetních výkazů s předchozím obdobím. Spočívá v tom, že se na jednotlivé položky finančních výkazů pohlíží v relaci k veličině. (Sedláček 2011)

3.4.2.2 Horizontální analýza

Horizontální analýza firmy se zaměřuje na zjištění, o kolik se jednotlivé položky finančních výkazů změnily v průběhu času, a to buď v absolutních hodnotách nebo procentuálně. Vyjádření změn v procentech je často výhodnější, zejména pokud plánujeme

provést hlubší analýzu, jako je srovnání s jinými firmami v daném odvětví. Procentuální vyjádření nám také usnadňuje rychlé porovnání a lepší orientaci v číslech.

Není však třeba zcela zavrhnout vyjádření v absolutních číslech, protože to nám poskytuje objektivní pohled na důležitost jednotlivých položek bez ohledu na změny v čase. Horizontální analýza může být prováděna buď formou meziročního srovnání (tedy jako řetězový index), nebo srovnáním s výchozím obdobím pomocí bazického indexu. Nicméně cílem horizontální analýzy je v obou případech měřit jak absolutní, tak relativní intenzitu změn v jednotlivých položkách. V praxi je běžnější použití řetězových indexů, neboť meziroční srovnání má obvykle větší výpovědní hodnotu. (Růčková 2021)

Tato analytická metoda využívá přímá data, která jsou obvykle extrahována z účetních výkazů jako jsou rozvaha podniku, výkaz zisku a ztráty, nebo výroční zprávy. Kromě sledování absolutních hodnot těchto dat v průběhu času, často s retrospektivou tři až deset let, se také zkoumají jejich relativní změny pomocí procentuální analýzy (to nazýváme technikou procentuálního rozboru). Jednotlivé položky výkazů jsou sledovány postupně, horizontálně, což vede k tomu, že tato metoda je označována jako horizontální analýza absolutních dat (Sedláček 2011).

Horizontální analýza, které se také jinak říká analýza trendů, sleduje vývoj absolutních ukazatelů v čase a informuje o tom, jak se určitá položka v daném účetním období změnila oproti období předchozímu. Zjišťujeme absolutní i relativní (procentuální) změnu jednotlivých položek. Jednotlivé položky účetních výkazů mezi sebou porovnáváme po řádcích, nebo horizontálně.

Rovnice č. 1: Horizontální analýza

absolutní změna = hodnota položky v běžném období – hodnota položky v minulém období

procentní změna = absolutní změna / hodnota položky v minulém období × 100

Zdroj: vlastní zpracování dle Sedláček, 2011

3.4.3 Analýza poměrovými ukazateli

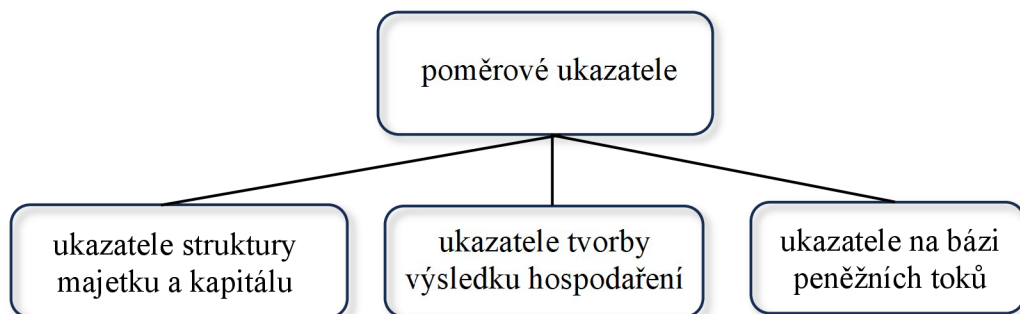
Zatímco vertikální a horizontální analýza zaměřují svou pozornost na sledování vývoje jednotlivých položek rozvahy nebo výsledovky v čase, nebo vzhledem k jedné vztažné veličině (např. k celkové bilanční sumě, tržbám), poměrová analýza do hry přináší vzájemné porovnávání jednotlivých položek. Tím se naskýtá komplexnější pohled na finanční situaci společnosti, kde jsou jednotlivé aspekty vzájemně propojeny. Je patrné, že

pro zachování své existence v dlouhodobém hledisku musí podnik nejen dosahovat rentability, ale mít také adekvátní likviditu a rozumnou úroveň zadluženosti. (Kislingerová 2005)

Poměrové ukazatele bývají nejčastějším analytickým nástrojem při zkoumání účetních výkazů, což platí z hlediska jejich využitelnosti a aplikace na různých úrovních analýz. Hlavním důvodem pro popularitu této metody je skutečnost, že analýza poměrovými ukazateli je založena výhradně na informacích obsažených v základních účetních výkazech, což jsou informace veřejně dostupné, a jsou tedy k dispozici i externímu finančnímu analytikovi.

Poměrový ukazatel je vypočítán jako podíl jedné, nebo více účetních položek základních účetních výkazů k jiné položce nebo skupině položek. Poměrových ukazatelů existuje několik různých kategorií. Následující schéma nabízí jedno z možných rozdělení těchto ukazatelů, a to takové, které poskytuje přehled o jejich různých aspektech a využitích. (Růčková 2021)

Obrázek č. 4: Dělení poměrových ukazatelů podle aspektů a využití

Zdroj: vlastní zpracování dle Růčková, 2021

Růčková 2021 ve svém díle popisuje členění postavené na logických základech, neboť každá skupina je zaměřena na jeden ze tří hlavních účetních dokladů, které máme k dispozici pro finanční analýzu.

Ukazatele struktury majetku a kapitálu jsou konstruovány na základě rozvahy a nejčastěji se vztahují k ukazatelům likvidity, neboť zkoumají vzájemný vztah rozvahových položek, které ukazují vázanost zdrojů financování na různé položky majetku. Velmi podstatné jsou také ukazatele zadluženosti, které hodnotí kapitálovou strukturu firmy.

Ukazatele tvorby výsledku hospodaření vycházejí primárně z výkazu zisku a ztráty a zabývají se strukturou nákladů a výnosů (ovlivňujících velikost účetního zisku) a strukturou výsledku hospodaření podle oblastí, ve které byl tento výsledek generován.

Ukazatele na bázi peněžních toků analyzují faktický pohyb finančních prostředků a bývají velmi často součástí analýzy úvěrové způsobilosti. Toto rozdělení je založeno na logických principech, protože každá skupina se zaměřuje na jeden ze tří klíčových účetních dokladů, které jsou dostupné pro finanční analýzu. (Růčková 2021)

3.4.3.1 **Ukazatele likvidity**

Pojem likvidita je jedním z klíčových termínů v rámci finanční analýzy. Tento termín se používá v souvislosti s hodnocením likvidity konkrétního aktiva a celkové likvidity podniku. Likvidita určitého aktiva označuje schopnost tohoto aktiva se rychle a bez významné ztráty hodnoty přeměnit na peněžní hotovost. Tato vlastnost bývá v literatuře občas nazývána také jako „likvidnost“. Naopak, likvidita firmy odráží schopnost firmy splácet své platební závazky včas

Nedostatek likvidity způsobuje, že podnik není schopen využít příležitosti k dosažení zisku, které se v průběhu provozu podniku nabízejí, a zároveň může mít potíže s řádným placením svých běžných závazků, což může v extrémních případech vést k platební neschopnosti až bankrotu. Z tohoto důvodu existuje přímá závislost mezi pojmy „solventnost“ a „likvidita“, avšak je třeba poznamenat, že v zásadě se tyto pojmy zaměňovat nesmí.

Zároveň nadměrná likvidita bývá často vnímána negativně, protože naznačuje neschopnost manažera efektivně investovat finanční prostředky do efektivnějších forem aktiv, než jsou aktiva oběžná. Uchovávání likvidních aktiv po delší dobu s sebou obvykle přináší negativní efekt nedostatečného zhodnocení. Určení optimální úrovně likvidity je obtížný úkol, a není jednoduché určit, jaká úroveň likvidity je ta správná.

Ukazatele likvidity obvykle vyjadřují, jaký podíl dostupných finančních prostředků lze využít ke splacení aktuálních závazků. V rámci názvu a obsahu těchto ukazatelů se obvykle používají tři základní ukazatele: okamžitá likvidita, pohotová likvidita a běžná likvidita. (Růčková 2021)

Okamžitá likvidita je označena jako likvidita prvního stupně (L1) nebo jako „cash ratio“ a reprezentuje nejužší vymezení likvidity. Zahrnuje pouze nejlikvidnější aktiva uvedená v rozvaze. To zahrnuje hotovost a bankovní vklady, dále pak krátkodobé závazky vůči úvěrovým institucím a krátkodobou finanční výpomoc, které jsou v rozvaze vedeny jako součást krátkodobých závazků. Pro okamžitou likviditu je doporučována hodnota v rozmezí 0,9–1,1.

Rovnice č. 2: Okamžitá likvidita

$$\text{okamžitá likvidita (L1)} = \frac{\text{peněžní prostředky}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Zdroj: vlastní zpracování dle Růčková, 2021

Pohotová likvidita je označena jako likvidita druhého stupně (L2) nebo jako „acid test“. Pro tuto pohotovou likviditu platí, že poměr mezi jmenovatelem a čitatelem by měl být ideálně 1:1, nebo v extrémním případě až 1,5:1. Doporučené hodnoty pro tento ukazatel naznačují, že při poměru 1:1 by podnik byl schopen splatit své závazky bez nutnosti prodeje svých skladových zásob.

Rovnice č. 3: Pohotová likvidita

$$\text{pohotová likvidita (L2)} = \frac{(\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby})}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Zdroj: vlastní zpracování dle Růčková, 2021

Běžná likvidita je označena jako likvidita třetího stupně (L3) nebo také „current ratio“. Ukazuje, kolikrát jsou krátkodobé závazky podniku kryty jeho oběžnými aktivy, nebo kolik jednotek oběžných aktiv pokrývá jednotku krátkodobých závazků. Poskytuje informaci o schopnosti podniku uspokojit své věřitele, pokud by v daném okamžiku přeměnila všechna svá oběžná aktiva na hotovost. Vyšší hodnota tohoto ukazatele zvyšuje pravděpodobnost udržení platební schopnosti firmy. (Růčková 2021)

Rovnice č. 4: Běžná likvidita

$$\text{běžná likvidita (L3)} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Zdroj: vlastní zpracování dle Růčková, 2021

3.4.3.2 Ukazatele rentability

Rentabilita, známá také jako výnosnost investovaného kapitálu, je měřítkem schopnosti podniku vytvářet nové zdroje a dosahovat zisku vzhledem k investovanému kapitálu. Tyto poměrové ukazatele nejčastěji získáme ze dvou základních účetních výkazů, a to výkazu zisku a ztráty a rozvahy. Důraz bývá obvykle kladen na výkaz zisku a ztráty, protože v některých pramenech je rentabilita označována také jako „ziskovost“. Ukazatele rentability obsahují v čitateli obvykle položku související s výsledkem hospodaření a ve jmenovateli nějakou formu kapitálu nebo tržeb. (Růčková 2021)

3.4.3.3 Ukazatele autarkie

Autarkie neboli míra soběstačnosti, hodnotí vzájemné vztahy mezi výnosy a náklady, nebo případně mezi příjmy a výdaji v konkrétním období. Primárně se zaměřuje na posouzení vztahu mezi příjmy a výdaji, protože klíčovým prvkem stability neziskových organizací je schopnost pokrýt plánované výdaje pomocí příjmů zabezpečených v plánovaném období. Takto dlouhodobě zajištěný vztah zakládá schopnost neziskové organizace fungovat s rozpočtem, který je vyrovnaný, nebo přebytkový, což je klíčovým prvkem pro udržitelnost neziskové organizace z ekonomického hlediska. (Špička 2017)

3.4.3.4 Další ukazatele

Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti zkoumají, jaká část majetku podniku je financována z cizích zdrojů. Každý podnik vykazuje určitou úroveň zadluženosti, kdy cizí zdroje umožňují rozšíření podnikání a dosažení výhod spojených s ekonomikou rozsahu. Nicméně zadluženost s sebou přináší i určité riziko. Podnik s větším zadlužením je vnímán investory jako potenciálně rizikovější investice v porovnání s podnikem, který zadlužený není. (Jindřichovská 2001)

Pojem „zadluženost“ označuje skutečnost, že podnik využívá cizí zdroje, tedy dluh, k financování svých aktiv v rámci své činnosti. V reálném podnikatelském prostředí, zejména u větších společností, není praktické financovat všechna aktiva pouze z vlastních zdrojů, ale naopak ani ne zcela z cizího kapitálu. Výhradní použití vlastního kapitálu by totiž vedlo ke snížení celkové rentability kapitálu investovaného. Oproti tomu financování

výhradně z cizích zdrojů by mohlo přinést obtíže při získávání tohoto kapitálu, protože podmínky jeho získání by byly pro podnik jednoznačně nevýhodné. (Růčková 2021)

Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity hodnotí schopnost společnosti efektivně využívat investované finanční prostředky a také to, jak jsou jednotlivé složky kapitálu zapojeny do různých druhů aktiv a pasiv. Tyto ukazatele často vyjadřují počet obrátek různých zdrojů nebo aktiv, nebo dobu obratu jednoho oběhnutí určitého aktiva, což je zároveň hodnota reciproká k počtu obrátek. Analyzování těchto ukazatelů pomáhá především ke zjištění efektivity spravování aktiv a jejich složek a také k tomu, jaké dopady má tato správa na výnosnost (rentabilitu) a likviditu. (Růčková 2021)

Ukazatele tržní hodnoty

Ukazatele tržní hodnoty, často označované jako „market value ratios“, se odlišují od předchozích skupin poměrových ukazatelů tím, že pracují s tržními hodnotami. Tyto ukazatele reflektují hodnocení podniku na základě burzovních ukazatelů. Jsou zvláště významné pro investory (a to i ty potenciální), kteří tyto ukazatele používají k posouzení výnosnosti a návratnosti svých investic. Mezi nejvýznamnější ukazatele této skupiny patří účetní hodnota akcií, čistý zisk na akcii, dividendový výnos, dividendové krytí, poměr P/E (Price to Earnings) a poměr tržní ceny akcie k její účetní hodnotě. (Růčková 2021)

Ukazatele produktivity

Ukazatele produktivity lze aplikovat jak na hlavní, tak na hospodářskou činnost neziskové organizace. Hlavní důraz je obvykle kladen na hodnocení produktivity pracovních sil. V kontextu neziskových organizací je nezbytné brát v úvahu také účast dobrovolníků. Produktivitu lze vyhodnocovat nejen z finančního hlediska, tedy nejen například ve vztahu k výnosům na jednotku pracovní síly, ale je užitečné zaměřit se i na počet jednotlivců, kteří byli podpořeni jednotkou pracovní síly (což zahrnuje i dobrovolníky). Rozdíly v produktivitě se projevují zejména při poskytování krátkodobé a dlouhodobé humanitární péče. (Špička 2017)

Ukazatele rentability

Rentabilita je důležitý ukazatel efektivnosti hospodářské činnosti neziskové organizace. Vyjadřuje, kolik zisku bylo vygenerováno z jedné jednotky vstupu, ať již v podobě majetku, nebo výnosů. (Špička 2017)

Model BAMF

Analogií k bonitním modelům pro posouzení finanční situace neziskových organizací je model BAMF (Bilanční analýza municipální firmy, *Balance Analysis of Municipal Firms*) od autorky Ivany Kraftové. Ač jde o model vytvořený původně k hodnocení municipální firmy, lze BAMF využít i při hodnocení jiných neziskových organizací.

Model BAMF byl vytvořen jako jednoduše koncipovaný syntetický ukazatel, a to ve dvou variantách: pro municipální firmu realizující doplňkovou činnost a pro firmu bez ní. BAMF pracoval se sedmi ukazateli, které zahrnují oblasti likvidity, aktivity, financování, rentability, autarkie, produktivity a míry rozvoje/útlumu. (Špička 2017)

3.4.4 Metody a nástroje finanční analýzy

Metody finanční analýzy

Finanční analýza firmy představuje vyspělou součást finančního řízení. Je zařazena do skupiny aplikovaných ekonomických disciplín. Podle Kraftové (2002) lze posuzovat metody finanční analýzy z hlediska zpracování dat a z hlediska času. Kritérium práce s daty se vymezuje v rámci finanční analýzy na:

Finanční analýza fundamentální má zejména pragmatický a heuristický charakter. Finanční analytici při ní využívají svých zkušeností, intuice a expertních odhadů. Tato metoda finanční analýzy dostává přednost zejména v období velkých změn, které vylučují použití extrapolace, jak je běžné v technické finanční analýze.

Finanční analýza technická je založena na matematicko-statistických metodách. V oblasti elementárních metod jde o analýzu vertikální (strukturální) a horizontální (trendovou). Mezi klíčové nástroje horizontální analýzy patří časové řady a kvantifikace trendových a cyklických komponent se souběžným odlišením od náhodných odchylek.

Finanční analýza kauzální je zaměřena na hodnocení příčinných vztahů mezi jevy, které mohou mít buď stochastický (náhodný, pravděpodobnostní), nebo deterministický charakter. Významnou metodou kauzální analýzy jsou pyramidální rozklady ukazatelů, kdy se prostřednictvím multiplikačních a aditivních vazeb mezi dílčími ukazateli rozkládá vrcholový ukazatel s cílem identifikovat příčiny jeho vývoje.

Finanční analýza komparační je často používána jako doplněk technické finanční analýzy. Komparace přitom může být založena na srovnávání s tzv. standardními hodnotami ukazatelů. Z toho důvodu může být tato některými autory považována za hlavní univerzální metodu, jinými autory je však odsuzována. Důležité je poznamenat, že tato metoda je použitelná pouze za předpokladu, kdy analytik bere v úvahu specifika ekonomického prostředí, specifika oborová, resp. sektorová, a specifika firemní. Při hodnocení velikosti ukazatelů mohou standardní hodnoty přispět k vytvoření základní představy o hospodaření a finanční situaci firmy. (Kraftová, 2002)

Podle časového aspektu lze finanční analýzu rozdělit následovně:

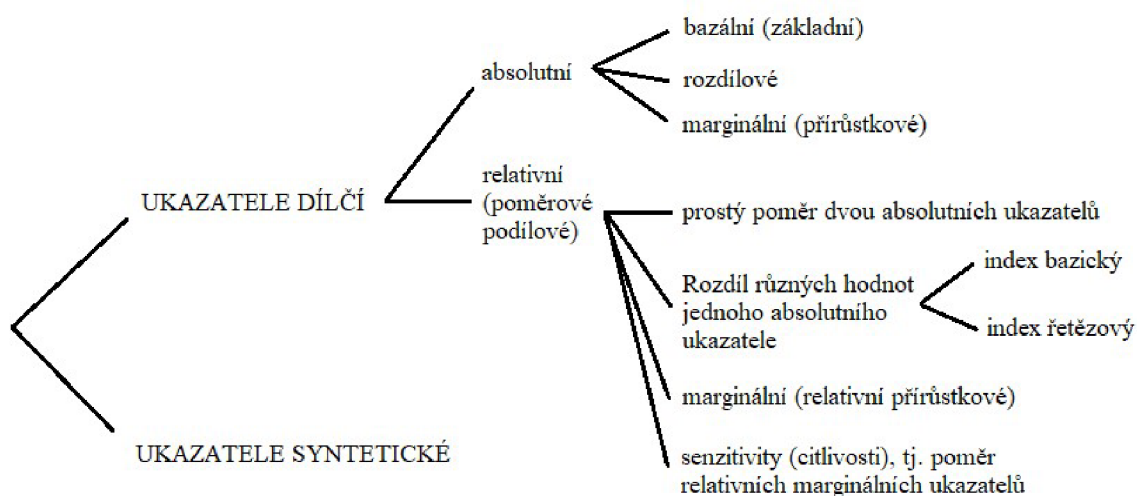
Finanční analýza ex post je retrospektivního charakteru, zaměřuje se na analýzu minulých dat. Tyto informace jsou následně zpracovávány za pomoci různých metod a nástrojů finanční analýzy a používají se pro manažerská rozhodnutí. Touto analýzou může končit fáze využití technické finanční analýzy, která pokračuje fundamentální finanční analýzou zaměřenou do budoucna.

Finanční analýza ex ante je zaměřena do budoucna a obvykle se uplatňuje v horizontu v horizontu jednoho až tří, maximálně až pěti let. I když využívá exaktních matematicko-statistických metod, není zaměřena na prognózování. Často pracuje s predikčními modely, zejména v rámci bankrotního nebo bonitního hodnocení, které mohou být prezentovány formou syntetického ukazatele vyhodnoceného podle škály. (Kraftová, 2002)

Nástroje finanční analýzy

Za základní nástroje finanční analýzy jsou obvykle považovány její dílčí ukazatele. Tyto ukazatele lze charakterizovat pomocí statistické teorie jako **extenzivní ukazatele**, které vyjadřují rozsah sledovaného jevu a obvykle se vyjadřují absolutními čísly, a **intenzivní ukazatele**, které popisují úroveň zkoumaného jevu. Pro potřeby finanční analýzy můžeme ukazatele klasifikovat také podle způsobu jejich konstrukce, jak ji zachycuje následující obrázek:

Obrázek č. 5: Dělení nástrojů finanční analýzy

Zdroj: vlastní zpracování dle Kraftové, 2002

4 Vlastní práce

4.1 Neziskový spolek Via Europa, s. z.

Ve této práci jsou využita data poskytnutá spolkem Via Europa, z. s. se sídlem na adrese Důlce 3092/74, Ústí nad Labem-centrum, 400 01 Ústí nad Labem, který je níže charakterizován. Základním posláním tohoto spolku je poskytovat podporu veřejnému sektoru, především v oblasti rozvoje lidských zdrojů a vzdělávání, dále pak rozvoje trhu práce. Kromě toho se spolek angažuje v oblasti podpory rozvoje místního cestovního ruchu, volného času, kultury a vzdělávání, věnuje se rovněž i popularizaci první pomoci.

V českém právu je spolek zvláštní formou právnické osoby určenou pro samosprávné a dobrovolné sdružení osob vedených společným zájmem. Spolek je oprávněn podnikat pod svým jménem, avšak podmínkou je, že obchodní činnost nesmí převládat a případný vzniklý zisk musí být reinvestován do podpory dosažení spolkových cílů. Název musí obsahovat slova „spolek“ nebo „zapsaný spolek“, případně zkratku „z. s.“.

Via Europa, z. s. IČO 26672499 – Obchodní rejstřík firem

Adresa: Důlce 3092/74, Ústí nad Labem-centrum, 400 01 Ústí nad Labem

Email: info@viaeuropa.cz

Obrázek č. 6: Logo Via Europa, z. s.

zdroj: <https://www.facebook.com/Via.Europa.zs>

4.1.1 Charakteristika organizace

Spolek je dobrovolným, nestátním, neziskovým a nepolitickým spojením fyzických a právnických osob, které se v něm sdružily za účelem vykonávání aktivní činnosti v oblasti rozvoje veřejného sektoru.

Všichni členové stejně jako dobrovolníci, se aktivně zapojují do těchto činností, a to zpravidla bez jakéhokoli nároku na finanční odměnu a ve svém volném čase.

4.1.2 Historie organizace

Organizace vznikla 3. 6. 2004 zápisem do obchodního rejstříku v Ústí nad Labem. Klíčovým přelomem pro tuto organizaci se stal první leden roku 2014, kdy spolek převzal veškeré aktivity bývalé, nyní již zaniklé, místní skupiny ČČK v Ústí nad Labem. Tato skupina do té doby koordinovala a organizovala všechny aktivity, které následně přešly na spolek. Od roku 2014 se spolek aktivně angažuje při pořádání desítek událostí, od různorodých kroužků přes příměstské tábory, dvoutýdenní letní tábory, až po sezónní akce, včetně podzimních a jarních víkendových akcí.

Další aktivitou spolku je spolupřádání benefičního plesu konaného každoročně v listopadu, díky kterému dochází k zisku finančních prostředků na budoucích projektech a plánech organizace. Tímto způsobem si spolek zajistil nejen svou kontinuitu v minulých letech, ale i finanční stabilitu pro další rozvoj a poskytování svých služeb a aktivit.

4.1.3 Hlavní činnost

Informace o činnostech spolku pochází převážně z jeho interních záznamů. Spolek Via Europa, z. s., se zejména aktivitám spojeným s rozvojem v oblasti zdravotnictví a lékařství, klade také důraz na šíření znalostí o první pomoci v Ústeckém kraji a jeho okolí. Realizuje vzdělávací kurzy, které obdržely akreditaci od Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) pro pedagogické pracovníky, a to konkrétně ve formě Základní normy zdravotnických znalostí a výcviku pro zdravotníky zotavovacích akcí. Kromě toho spolek organizuje i vzdělávací kurzy určené pro širokou veřejnost, jako například „čtyři hodiny pro zdraví“, během nichž lektori po dobu čtyř hodin vyučují metody správné reakce v případech, kdy dojde k různým typům zranění.

Spolek se specializuje rovněž na poskytování zdravotního dohledu během kulturních, sportovních a jiných volnočasových akcí, čímž vlastně aktivně přispívá k rozvoji možností trávení volného času dětí a mládeže, a to prostřednictvím různorodých aktivit. Mezi tyto aktivity patří organizace výletů či zdravotnických akcí a pravidelné pořádání dětských kroužků. V těchto kroužcích jsou děti vedeny k zapojení do rukodělných a jinak kreativních činností, čímž nejenom že obecně rozšiřují spektrum svých dovedností, ale také trénují jemnou motoriku. Spolek se dále specializuje na turistiku obohacenou o základy geologie a paleontologie. Další kroužek pořádaný spolkem je zaměřen na vyhledávání, určování a evidování rostlinných druhů v okolí, což přispívá k rozšíření jejich znalostí a povědomí o přírodě.

Již šestnáctým rokem spolek také pořádá letní pobytový tábor, který se koná v průběhu letních prázdnin a jeho financování je zajištěno především sponzorskými dary (a to převážně od Ústeckého kraje) a rodiči dětských účastníků. Stejně jako ostatní akce organizované spolkem má i letní tábor charakter neprofitního podnikání, přičemž většinou dosahuje nulového finančního zisku. V některých letech jsou dokonce výsledky financování tábora v záporných hodnotách.

Níže naleznete pozvánku na letní tábor pořádaný v roce 2023, jehož se zúčastnilo přibližně 60 dětí.

Obrázek č. 7: Pozvánka na Letní tábor Via Europa, z. s.

VIA EUROPA Z.S.
Zveme tě na 16. ročník
s podtitulem
„Shrek a pohádkový les“

RESCUE TABOR 2023

Pořádá Via Europa z.s.,
Shrekova bažina bude: Zásada u Kadaně
(Zásada u Rašovic) č.p. 7, 432 01 Kadaň

Termín výpravy: 30. 6. - 10. 7. 2023

Více informací, jak se přihlásit na výpravu, naleznete na:
- Facebooku: <https://www.facebook.com/Via.Europa.zs/>
- Emailu: janjanecek@centrum.cz,
- Nebo na telefonním čísle:
+420 606 791 891

Cena 5 800,- Kč
Cena zahrnuje ubytování,
pitný režim 24 hodin denně,
jídlo 5x denně a dopravu.

(maximální počet účastníků: 70)

 Ústecký kraj Projekt je realizován s finanční podporou Ústeckého kraje

Zdroj: <https://www.facebook.com/Via.Europa.zs>

Předmětem podnikání spolku je pak širší spektrum činností souvisejících se zdravotní péčí, což zahrnuje nejen kulturní a umělecké aktivity, ale i další iniciativy a projekty, které napomáhají zlepšování kvality života lidí s mentálním postižením. Jedním z významných projektů z této oblasti je divadelní soubor s názvem „Jednou nohou venku“ tvořený jednotlivci s mentálním postižením věnujícími se divadelní tvorbě.

Spolek uskutečňuje i kreativní semináře, a to jak jednodenní, tak i vícedenní (pobytové). Tyto semináře ve své koncepci berou ohled na širší věkové skupiny – zaměřují

se totiž na děti, mládež i dospělé. Během těchto kreativních setkání a pobytů mají účastníci možnost se zapojit do praktických aktivit spojených s konkrétním tématem, tím může být například výroba ptačích budek z přírodních materiálů. Díky zapojení do těchto aktivit účastníci rozvíjí nejen své kreativní dovednosti, ale zároveň se aktivně podílejí na ekologických a udržitelných projektech, což podporuje jejich smysl pro odpovědnost k přírodě.

Prostřednictvím své účasti na různých akcích přispívá spolek aktivně i do kulturního dění. Jednou z takových akcí je již devátým rokem pravidelně konaný benefiční ples, který ve spolkovém kalendáři zaujímá významné místo, neboť se zde scházejí nejen členové spolku, ale i veřejnost. Účelem plesu není jen dobročinnost, ale zároveň i podpora dalších spolkových aktivit.

Posledních několik let spolek na podzim pořádá akci nesoucí název „Drakiáda“ spojenou s iniciativou „Umíme využít volný čas“. V rámci této akce pouštějí její účastníci papírové draky na provázku, což nejen že u nich posiluje smysl pro kreativitu a poskytuje jim alternativní možnost trávení volného času, ale tímto způsobem se spolek zároveň podílí na obohacování kulturního a společenského života místní komunity, neboť se jedná o originální a veřejně prospěšnou událost. Spolek také aktivně organizuje speciální akce ku příležitosti svátků, jakou jsou například Velikonoce nebo Mikuláš. Během těchto oslav jsou pro děti připravovány zábavné a vzrušující aktivity, které přinášejí nejen radost, ale také podporují komunitního ducha a společné zážitky. Mikulášské akce a akce v období Velikonoc jsou koncipovány tak, aby dětem přinesly nezapomenutelné chvíle plné her, soutěží, tvořivých workshopů a příležitostí k setkání s Mikulášem nebo posílení velikonočních tradic. Tímto způsobem spolek přispívá k tvorbě pozitivních vzpomínek a vytváření pevných vazeb v rámci komunity.

Mezi aktivity spolku patří i organizace příměstských táborů, které jsou užitečnou alternativou pro rodiče hledající vhodné a inspirativní vyžití pro své děti v době letních prázdnin. Příměstské tábory poskytují bezpečné a zábavné prostředí, kde se děti nejen aktivně zabaví, ale získají také nové dovednosti a poznatky. Tato forma táborování rodičům nabízí klidné řešení problému péče o děti během pracovní doby, a zároveň dětem poskytuje příležitost k prozkoumání nových aktivit a nabytí spousty nových znalostí a dovedností. Příměstské tábory tak fungují jako kombinace vzdělávání a zábavy, což dětem umožňuje prožít zajímavé a plnohodnotné letní prázdniny.

4.1.4 Organizační struktura

Ve struktuře spolku Via Europa, z. s., nalezneme dva klíčové orgány, z nichž každý plní svou specifickou a významnou funkci – kontrolní orgán a statutární orgán. Tyto orgány jsou zásadní pro řádný chod a správu spolku, přičemž každý z nich má své specifické pravomoci a povinnosti.

Kontrolní orgán, obvykle složený z několika jednotlivců, má za hlavní úkol systematicky sledovat a vyhodnocovat finanční a hospodářskou činnost spolku. Jeho zodpovědností je dohlížet na efektivní správu financí, provádět kontrolu účetnictví a zajistit, aby spolek plnil své právní a statutární povinnosti. Kontrolní orgán představuje klíčový prvek pro dosažení transparentnosti a udržení finanční integrity spolku, což je zásadní pro důvěryhodnost a odpovědnost vedení organizace. Kontrolní orgán spolku Via Europa, z. s., má aktuálně tři členy, jejichž funkce je zcela klíčová. Předseda, Rudolf Zeus, spolu s dalšími dvěma členy, Ing. Věrou Drahošovou a Pavlem Vodsedálkem, tvoří tým, který pečlivě dohlíží na finanční stránku fungování spolku a přispívá k jeho celkové správě a řízení.

Statutární orgán je správním orgánem spolku Via Europa, z. s., a jako takový nese odpovědnost za celkovou správu a řízení organizace v souladu s ustanoveními stanov (statutu) a platnými právními předpisy. Ve statutárním orgánu figurují následující osobnosti, z nichž každá zastává klíčovou roli pro vedení a rozhodování spolku: předseda František Minárik, jednatel Ing. Drahoslav Tesař, hospodářka Ing. Zdeňka Holubová, a dále dva členové správní rady, Mgr. Věra Procházková a Ing. Lukáš Koudela. Výše vyjmenovaní členové statutárního orgánu jsou pověřeni pravomocí rozhodovat o klíčových otázkách týkajících se celkové činnosti spolku a jejich angažovanost posiluje strategickou roli tohoto orgánu.

Zaměstnanci a dobrovolníci

Spolek Via Europa, z. s. se vyznačuje tím, že nepočítá s žádným zaměstnancem na plný úvazek, a tato skutečnost se přirozeně odráží i ve finanční analýze. Organizace je tedy závislá na jedincích, kteří se v ní angažují na bázi dobrovolnictví. Tento model je také reflektován v ekonomickém zhodnocení spolku.

V současné době má spolek 102 členů, z nichž 43 je mladší 18 let. Tato široká základna členů podtrhuje inkluzivní přístup spolku, který zahrnuje jak mladší, tak i starší jedince. V průběhu let spolek zorganizoval již přes sto různorodých akcí, zahrnujících tábory, volnočasové kroužky a výuku první pomoci. Tyto akce jsou zaměřeny na děti, mládež a

veřejnost jako celek, což poukazuje na pestrost a rozmanitost aktivit, které spolek širší komunitě nabízí.

4.1.5 Fundraisingová činnost

V tabulce číslo 9 je zachycena činnost spojená se sháněním finančních prostředků, tedy fundraisingová aktivita spolku, a to v období od roku 2019 až do roku 2022. Zaevidovaná činnost mapuje veškeré kroky a iniciativy, které spolek podnikl za účelem shromáždění finančních prostředků během daného časového rámce. Spolek Via Europa, z.s. získal během sledovaných let přes 1,5 miliónu korun na financování svých činností.

Tabulka č. 9: Finanční dary spolku v letech 2019–2022 v Kč

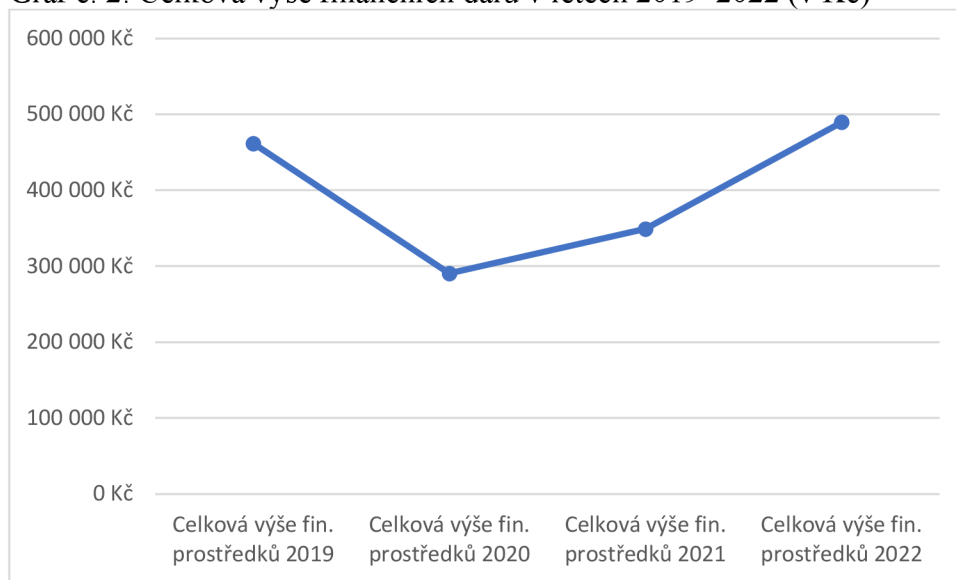
Typ dárce	Název dárce	Výše finančního daru
2019		
Veřejné rozpočty	Město Ústí nad Labem	146 135 Kč
Veřejné rozpočty	Ústecký kraj	268 363 Kč
Veřejné rozpočty	MO – Ústí nad Labem – město	12 000 Kč
Fyzické osoby		5 000 Kč
Nadace ČEZ		30 000 Kč
Celková výše finančního daru		461 498 Kč
2020		
Veřejné rozpočty	Město Ústí nad Labem	135 600 Kč
Veřejné rozpočty	Ústecký kraj	140 000 Kč
Veřejné rozpočty	MO – Ústí nad Labem – město	15 000 Kč
Celková výše finančního daru		290 600 Kč
2021		
Veřejné rozpočty	Město Ústí nad Labem	167 000 Kč
Veřejné rozpočty	Ústecký kraj	100 220 Kč
Veřejné rozpočty	MO – Ústí nad Labem – město	15 000 Kč
Nadace	Nadace ČEZ	30 000 Kč
Soukromý dárce	MUDr. Hašková s.r.o.	10 000 Kč
Soukromý dárce	Kateřina Vytlačilová	7 000 Kč
Soukromý dárce	OV KSČM	20 000 Kč
Celková výše finančního daru		349 220 Kč
2022		
Veřejné rozpočty	Město Ústí nad Labem	136 200 Kč
Veřejné rozpočty	Ústecký kraj	291 600 Kč
Veřejné rozpočty	MO – Ústí nad Labem – město	15 000 Kč
Soukromý dárce	Václav Vytlačil	30 000 Kč
Soukromý dárce	Kateřina Vytlačilová	7 000 Kč
Soukromý dárce	RSC Kladno s.r.o.	10 000 Kč
Celková výše finančního daru		489 800 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle informací od pana Janečka

Nejvíce darů spolek získal od Ústeckého kraje, jehož příspěvky v letech 2019–2022 tvořily více než polovinu finančních prostředků, kterými spolek disponoval. Ústecký kraj financoval projekty spolku, mezi které patřili například výuka první pomoci, na niž spolek v průběhu sledovaných let obdržel dohromady 351 tis. Kč. Mezi další projekty financované Ústeckým krajem patřili „Pomáháme přírodě“, „Koně jsou naši kamarádi“ a „Rukodělné kroužky pro děti a mládež“.

V roce 2022 se spolku Via Europa, z.s. podařilo získat nejvíce finančních prostředků, kdy obdržel celkem 489 800 Kč, hned poté následuje rok 2019. V tomto roce obdržel pouze o 28 302 Kč méně. Nejméně tomu bylo v roce 2020, za kterým následuje rok 2021, lze konstatovat že velký podíl na nižších částkách nese pandemie koronaviru společně s uzavěrkami omezujícími pořádané aktivity.

Graf č. 2: Celková výše finančních darů v letech 2019–2022 (v Kč)

Zdroj: vlastní zpracování dle informací od pana Janečka

V roce 2020 došlo ke snížení získaných finančních prostředků o 170 897,80 Kč ve srovnání s rokem 2019, což bylo způsobeno převážně rušením dotačních titulů. Důležité je zmínit také úspěšný zisk několika materiálních darů od Ústeckého kraje a města Ústí nad Labem. V roce 2021 došlo oproti minulému roku k nárůstům, což je příznivý výsledek vzhledem k omezením plynoucím z pandemie. Všechny projekty v daném období byly úspěšně zrealizovány.

V průběhu roku 2022 se spolku Via Europa, z. s. úspěšně podařilo získat finanční příspěvky v celkové výši 489 800 Kč z různých zdrojů, což představuje návrat k hodnotám, které byly běžné před pandemií. Rozdíl v získaných financích, lze přičíst zlepšení situace ohledně pandemických opatření a obnovení některých dříve pozastavených dotačních titulů.

4.2 Finanční analýza organizace

K provedení finanční analýzy spolku Via Europa, z. s. byly využity výkazy zisků a ztrát, rozvahy a účetní uzávěrky za sledovaná léta, konkrétně tedy za období od roku 2018 do roku 2022. Tyto dokumenty poskytují podrobné informace o finančních transakcích, aktivech a pasivech spolku a umožňují tak důkladný a komplexní pohled na jeho ekonomickou situaci v daném časovém období. Získaná data byla následně upřesněna a popsána v rámci konzultace s členem spolku. V následující části práce proběhne rozbor hospodaření pomocí analýz absolutních, poměrových a syntetických ukazatelů.

4.2.1 Analýza absolutními ukazateli

Analytický přehled stavových (absolutních) ukazatelů obvykle zahrnuje dvě hlavní metody: horizontální analýzu a vertikální analýzu. Horizontální analýza, také známá jako analýza trendů, se zaměřuje na sledování změn absolutních ukazatelů v čase. Naopak vertikální analýza, někdy nazývaná jako procentní rozbor, se soustředí na porovnávání jednotlivých položek základních účetních výkazů s celkovou sumou aktiv nebo pasiv. Tyto přístupy umožňují důkladné zhodnocení vývoje finančních ukazatelů a jejich relativního významu v čase.

Následující část práce poskytne detailní rozbor ekonomického hospodaření neziskového spolku Via Europa, z. s. s využitím analýz jak absolutních, tak poměrových ukazatelů. Tato analýza bude založena na účetní dokumentaci za období 2018–2022 s důrazem na rozvahy, výkazy zisků a ztrát, a účetní uzávěrky.

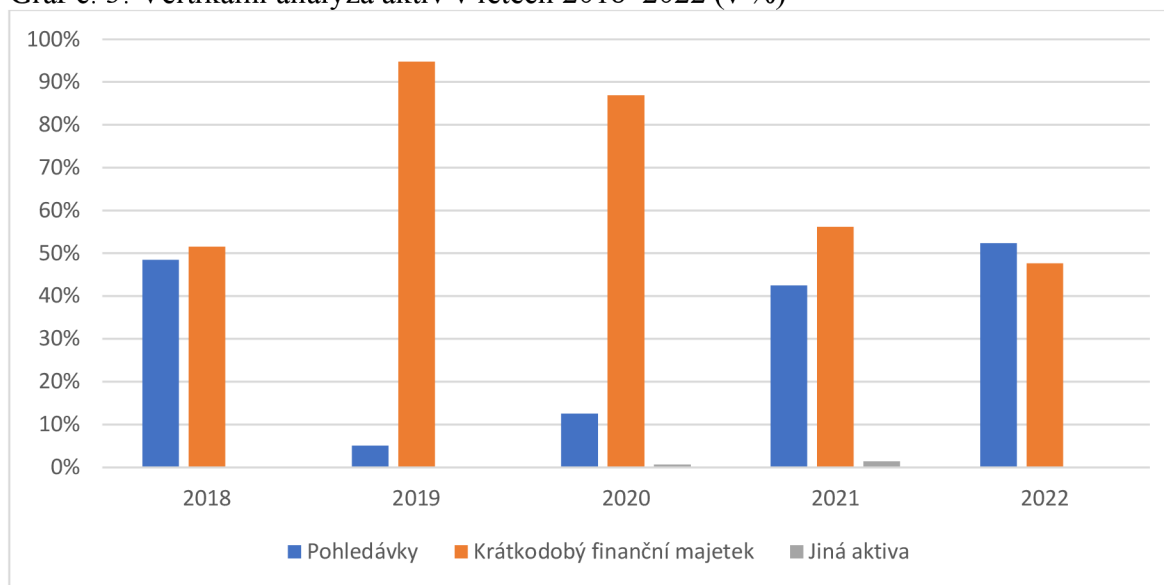
Vertikální analýza aktiv

Tabulka č. 10: Vertikální analýza aktiv v letech 2018–2022 (v tis. Kč a %)

	2018	2019	2020	2021	2022
AKTIVA celkem v tis Kč	64	475	152	73	107
Krátkodobý majetek celkem	64	475	152	73	107
Pohledávky	31	24	19	31	56
Krátkodobý finanční majetek	33	450	132	41	51
Jiná aktiva	-	1	1	1	-
AKTIVA celkem v %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Krátkodobý majetek celkem	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Pohledávky	48 %	5 %	13 %	42 %	52 %
Krátkodobý finanční majetek	52 %	95 %	87 %	56 %	48 %
Jiná aktiva	-	0 %	1 %	1 %	-

Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv organizace 2018–2022

Graf č. 3: Vertikální analýza aktiv v letech 2018–2022 (v %)

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů 2018–2022

V tabulce číslo 10 a v grafu číslo 3 je znázorněna vertikální analýza aktiv během sledovaného období 2018–2022. Vzhledem k tomu, že se v aktivech nevyskytoval dlouhodobý majetek, hodnoty vertikální analýzy u celkových aktiv a krátkodobého majetku jsou identické.

Největší zastoupení aktiv představoval krátkodobý finanční majetek společně s pohledávkami, celkem okolo 99 % veškerých aktiv. Spolek v žádném zkoumaném roce neevidoval zásoby, a ostatní aktiva byla zanedbatelná v rámci analýzy.

Krátkodobý finanční majetek tvořil část finančního majetku, který měl spolek převážně v držení pouze do jednoho roku. Via Europa, z.s. evidovala v letech 2019 a 2020 výši krátkodobého finančního majetku abnormálně vysokou, v roce 2019 tvořil krátkodobý finanční majetek 95 % částky aktiv je tomu kvůli tomu, že tomto roce byla založená sbírka na získání peněžních prostředků k úhradě běžných provozních nákladů pozůstalým po obětech trestních činů a dopravních nehod. V ostatních letech (2018, 2021 a 2022) představoval krátkodobý finanční majetek zhruba 50 % celkových aktiv spolku

U pohledávek se jedná se o zachycení obchodních vztahů spolku Via Europa, z.s. s jejími obchodními partnery a sponzory, se státem a s dalšími společníky. Během sledovaného období 2018–2022 docházelo k výrazným fluktuacím v celkových aktivech. Hlavním důvodem k fluktuacím byla již zmíněná sbírka a také pandemie nemoci koronaviru, kvůli které došlo k nejrůznějším omezením a spolek nemohl vykonávat volnočasové aktivity v plné výši.

Vertikální analýza pasiv

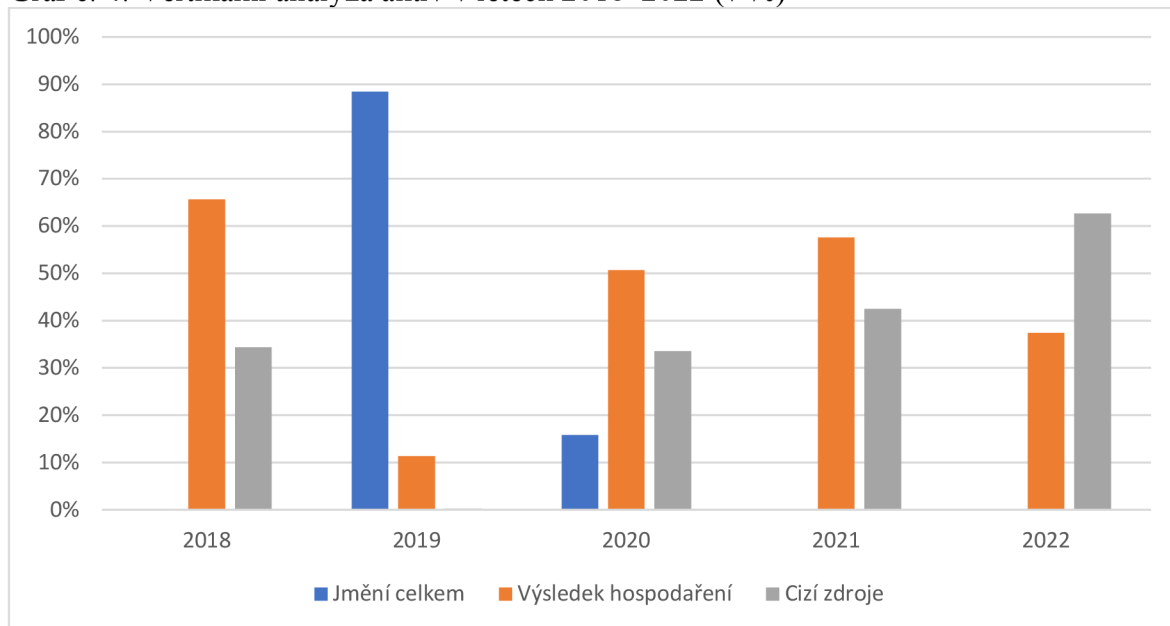
Tabulka č. 11: Vertikální analýza pasiv v letech 2018–2022 (v tis. Kč a %)

	2018	2019	2020	2021	2022
PASIVA celkem v tis Kč	64	475	152	73	107
Vlastní zdroje celkem	42	474	101	42	40
Jmění celkem	-	420	24	-	-
Výsledek hospodaření	42	54	77	42	40
Cizí zdroje celkem	22	1	51	31	67
Krátkodobé závazky	22	1	12	31	67
Jiná pasiva	-	-	39	-	-
PASIVA celkem v %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Vlastní zdroje celkem	66 %	99,8 %	66 %	58 %	37 %
Jmění celkem	-	88,4 %	16 %	-	-
Výsledek hospodaření	66 %	11,4 %	51 %	58 %	37 %
Cizí zdroje celkem	34 %	0,2 %	34 %	42 %	63 %
Krátkodobé závazky	34 %	0,2 %	8 %	42 %	63 %
Jiná pasiva	-	-	26 %	-	-

Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv organizace 2018–2022

V tabulce číslo 11 jsou pomocí vertikální analýzy zachyceny změny v celkových pasivech v průběhu sledovaného období, tedy v letech 2018–2022. Zjištěný vývoj celkových pasiv se podobá trendu aktiv, což znovu ilustruje kolísavý charakter. Procentuální zastoupení jednotlivých složek rozvahy spolku Via Europa, z.s. se v průběhu těchto let výrazně měnilo viz graf číslo 4:

Graf č. 4: Vertikální analýza aktiv v letech 2018–2022 (v %)

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů 2018–2022

Do položek vlastních zdrojů patří zdroje, které spolek nezískal prostřednictvím půjčky. Konkrétně jde o finanční dary anebo zisky dosažené v rámci činnosti. V roce 2019 v celkových pasivech dominovala hodnota jmění celkem, což reflektuje i převládající složku aktiv, v krátkodobém finančním majetku, která byla vysoká. Je tomu, protože spolek pořádal v letech 2019 a 2020 veřejnou sbírku na získání peněžních prostředků k úhradě běžných provozních nákladů pozůstalým po obětech trestních činů a dopravních nehod.

Převažující podíl cizích zdrojů spolku představovali krátkodobé finanční závazky, které byli součástí kapitálu organizace, té části jejího jmění, na který si spolek musel půjčit. Jde převážně o závazky vůči dodavatelům, finančnímu úřadu, zaměstnancům a podobně.

Na základě analýzy pasiv spolku Via Europa, z.s. lze usoudit že v následujících letech bude hodnota pasiv ustálená, a bude pokračovat podobným vzrůstajícím tempem jako v letech 2021 a 2022

Vertikální analýza nákladů

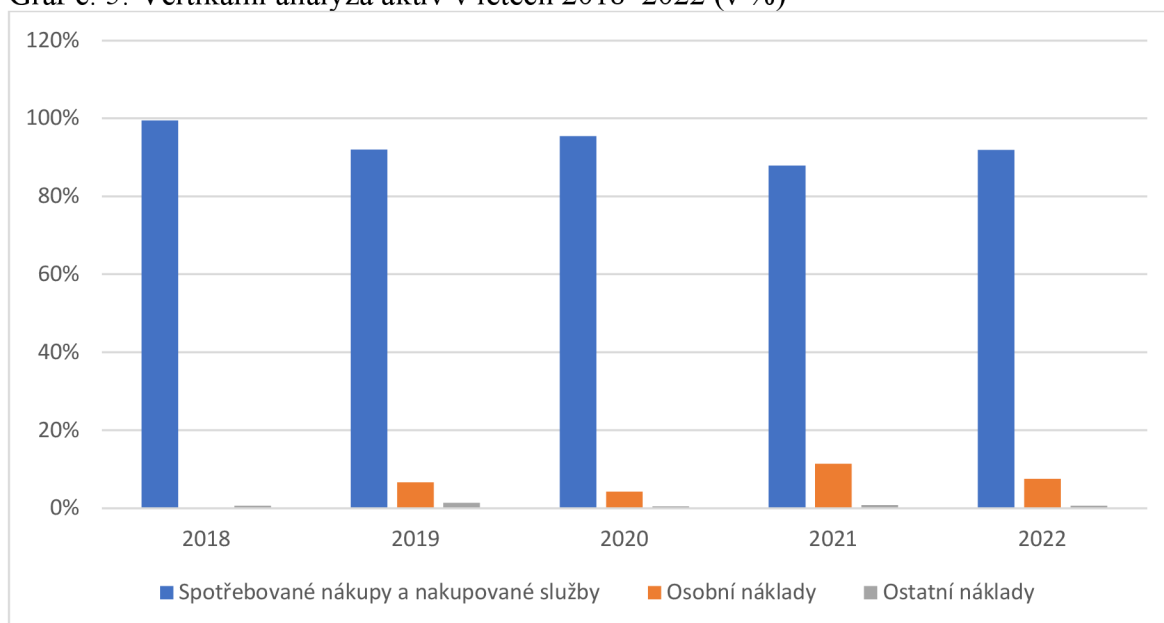
Tabulka č. 12: Vertikální analýza nákladů v letech 2018–2022 (v tis. Kč a %)

	2018	2019	2020	2021	2022
NÁKLADY celkem v tis Kč	1 044	1000	671	916	1 307
Spotřebované nákupy a nakupované služby	1 038	920	640	805	1 201
Osobní náklady	-	66	28	104	98
Ostatní náklady	6	13	3	7	8
Daně a poplatky	-	1	-	-	-
NÁKLADY celkem v %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Spotřebované nákupy a nakupované služby	99 %	92 %	95 %	88 %	92 %
Osobní náklady	-	7 %	4 %	11 %	7 %
Ostatní náklady	1 %	1 %	0 %	1 %	1 %
Daně a poplatky	-	0 %	-	-	-

Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv organizace 2018–2022

Pro provedení vertikální analýzy nákladů, jak je uvedeno v tabulce číslo 12 a grafu číslo 5, byla jako výchozí hodnota analýzy použita celková suma nákladů. V roce 2022 byla ve spolku Via Europa, z.s. zaznamenána nejvyšší celková částka nákladů ze všech sledovaných let, a to ve výši 1307 tisíc Kč, zatímco v roce 2020 byla zaznamenána nejnižší hodnota nákladů, a to 671 tisíc Kč, kdy celkové náklady klesly oproti předchozímu roku o 329 tisíc Kč. Snížení nákladů spolku bylo ovlivněno omezením způsobeným pandemií koronaviru a následným lockdownem.

Graf č. 5: Vertikální analýza aktiv v letech 2018–2022 (v %)

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů 2018–2022

Nejvyšší položkou nákladů spolku byli spotřebované nákupy a nakupované služby, které se pohybovali v rozmezí od 88 % do 99 % z celkových nákladů. Důvodem je skutečnost, že analyzovaný spolek evidoval veškeré své výdaje právě do této části rozvahy.

Procentuální podíl osobních nákladů zůstával poměrně nízký v rozmezí 0 až 10 %. Tato situace je důsledkem toho, že spolek Via Europa, z.s. nezaměstnával zaměstnance na plný úvazek, z toho důvodu měl spolek minimální výdaje na mzdy či jiné formy odměn spojené s trvalým pracovním poměrem. To vedlo k udržení nízkého procentuálního zastoupení osobních nákladů na celkových nákladech spolku.

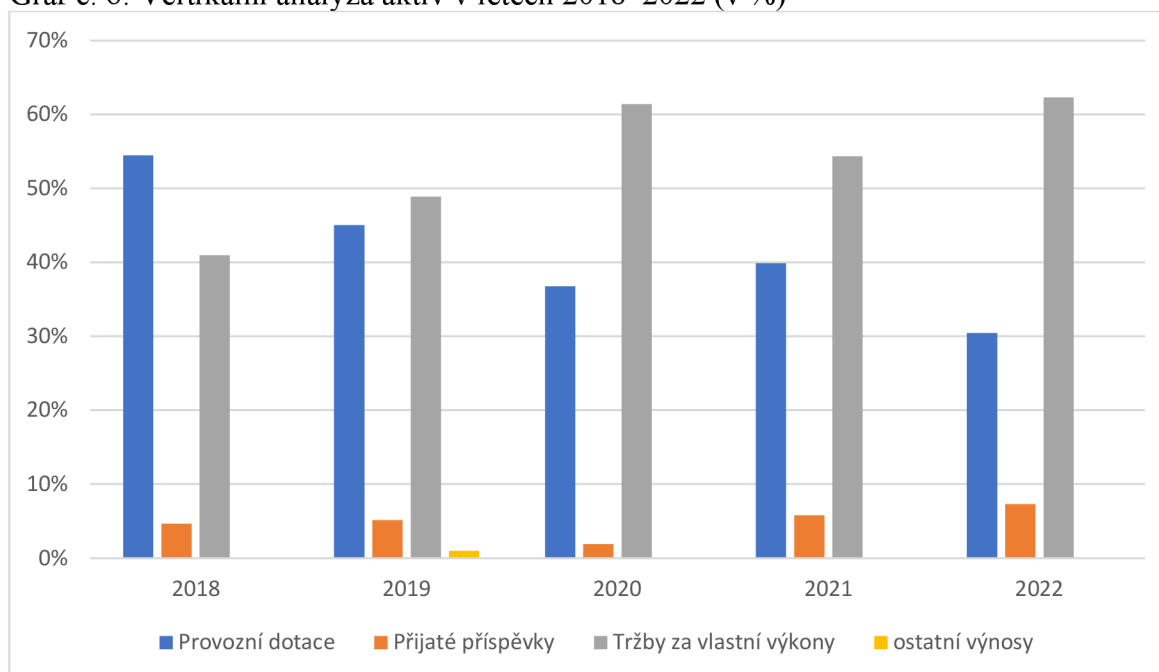
Vertikální analýza výnosů

Tabulka č. 13: Vertikální analýza výnosů v letech 2018–2022 (v tis. Kč a %)

	2018	2019	2020	2021	2022
VÝNOSY celkem v tis Kč	1 036	1 013	694	880	1 304
Provozní dotace	564	456	255	351	397
Přijaté příspěvky	48	52	13	51	95
Tržby za vlastní výkony	424	495	426	478	812
Ostatní výnosy	-	10	-	-	-
VÝNOSY celkem v %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Provozní dotace	54 %	45 %	37 %	40 %	30 %
Přijaté příspěvky	5 %	5 %	2 %	6 %	7 %
Tržby za vlastní výkony	41 %	49 %	61 %	54 %	62 %
Ostatní výnosy	-	1 %	-	-	-

Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv organizace 2018–2022

Graf č. 6: Vertikální analýza aktiv v letech 2018–2022 (v %)

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů 2018–2022

Stejně jako v případě nákladů byla i při provádění vertikální analýzy výnosů použita celková suma výnosů jako výchozí hodnota. Spolek Via Europa, z.s. každoročně usiluje o dosažení rovnováhy mezi svými náklady a výnosy, aby si udržel zásadu neziskovosti.

Nejmenší výnosy za sledované období spolku, a to ve výši 694 tisíc Kč, byly zaznamenány v roce 2020. Tato situace byla především výsledkem koronavirové pandemie a souvisejících lockdownů v letech 2020 a 2021. Tyto opatření zabraňovaly spolku konání akcí, na které nebyly čerpány dotace. V roce 2022 došlo k uvolnění situace, což umožnilo realizaci jak původních, tak nových projektů spolku, což následně vedlo k dosažení nejvyšších výnosů za celé sledované období, a to ve výši celkových 1 304 tisíc Kč.

Během sledovaných let představovaly největší podíl výnosů spolku provozní dotace a tržby za vlastní výkony, přičemž obě se pohybovaly kolem 50 % a dohromady tvořili přes 90 % veškerých výnosů. Provozní dotace byly získány prostřednictvím dotačních projektů, přičemž největšími přispěvateli byli Ústecký kraj a město Ústí nad Labem. Nejvyšší podíl provozních dotací byl zaznamenán v roce 2018, kdy dosáhly částky 564 tisíc Kč a tvořily tak 54,4 % z celkových výnosů.

Velkou část tržeb za vlastní výkony tvořili účastnické poplatky za pořádané akce, příměstské a letní tábory, a rovněž za školení. Nejvyšší hodnoty těchto tržeb byly dosaženy v roce 2022, kdy dosáhly částky 812 tisíc Kč, což představovalo 62,3 % celkových výnosů v daném roce.

Procentuální podíl přijatých příspěvků na celkových výnosech spolku se v průběhu sledovaných let pohyboval přibližně od 2 % do 7 %. V rámci analýzy se jedná o minoritní část výnosů. Ostatní výnosy jsou z hlediska analýzy zanedbatelné.

Výsledek hospodaření

Rozdíl mezi náklady a výnosy představuje hospodářský výsledek za běžné účetní období organizace a je důležitým ukazatelem jejího hospodaření. Tento výsledek je součástí vlastních zdrojů financování.

Tabulka č. 14: Výsledek hospodaření v letech 2018–2022 (v tis. Kč)

	2018	2019	2020	2021	2022
Náklady celkem	1 044	1 000	671	916	1 307
Výnosy celkem	1 036	1 013	694	880	1 304
Výsledek hospodaření v tis Kč	-8	13	23	-36	-3

Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv organizace 2018–2022

Dle tabulky číslo 14 lze usuzovat, že spolek Via Europa, z.s. aktivně usiluje o vyrovnání svých nákladů a výnosů, což je běžný trend i u ostatních neziskových organizací. V rámci celkového hospodaření se zdá, že spolek byl ve svých snahách úspěšný, protože rozdíl mezi náklady a výnosy udržoval na úrovni méně než jedno procento.

Horizontální analýza aktiv

Tabulka č. 15: Horizontální analýza aktiv v letech 2018–2022 (v tis. Kč a %)

	2018	2019	2020	2021	2022
AKTIVA celkem v tis Kč	-10	411	-323	-79	34
Krátkodobý majetek celkem	-10	411	-323	-79	34
Pohledávky	-12	-7	-5	12	25
Krátkodobý finanční majetek	2	417	-318	-91	10
Jiná aktiva	0	1	0	0	-1
AKTIVA celkem v %	-14 %	642 %	-68 %	-52 %	47 %
Krátkodobý majetek celkem	-14 %	642 %	-68 %	-52 %	47 %
Pohledávky	-28 %	-23 %	-21 %	63 %	81 %
Krátkodobý finanční majetek	6 %	1 264 %	-71 %	-69 %	24 %
Jiná aktiva	0 %	100 %	0 %	0 %	-100 %

Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv organizace 2018–2022

V tabulce číslo 15 je zobrazena horizontální analýza aktiv spolku v období let 2018 až 2022. Z této tabulky je zřejmé, že během zkoumaného období docházelo k fluktuacím hodnot celkových aktiv. Hlavním faktorem těchto fluktuací byla veřejná sbírka, která byla

zahájena s cílem získat peněžní prostředky k úhradě nákladů pozůstalým po obětech trestných činů a dopravních nehod, konkrétně byla vybrána částka 444 tisíc Kč během let 2019 a 2020. Tato částka byla zahrnuta v krátkodobém finančním majetku. Pokud vyloučíme tuto částku z horizontální analýzy, zjistíme, že fluktuace aktiv zůstává stabilní a žádný významný výkyv není patrný.

V průběhu sledovaných let spolek neevidoval žádný dlouhodobý majetek, a proto byli aktiva výhradně tvořena majetkem krátkodobým. Krátkodobý majetek spolku Via Europa, z.s. zahrnoval převážně pohledávky a krátkodobý finanční majetek. Položka jiných aktiv byla v rámci horizontální analýzy zanedbatelná.

V roce 2019 dosáhla hodnota krátkodobého finančního majetku spolku částky 450 tisíc Kč, což představuje nárůst o 1 264 % oproti předchozímu roku 2018. Největší pokles krátkodobého finančního majetku nastal v následujícím roce 2020, kdy došlo k poklesu o 71 %. V průběhu analyzovaného období se změny hodnot pohledávek spolku pohybovaly v rozmezí od -28 % do 81 %. Tato škála změn může působit jako výrazná fluktuace spolku, nicméně celková výše pohledávek je v řádu malých desetitisíců, což znamená, že tyto oscilace jsou očekávatelné.

Horizontální analýza pasiv

Tabulka č. 16: Horizontální analýza pasiv v letech 2018–2022 (v tis. Kč a %)

	2018	2019	2020	2021	2022
PASIVA celkem v tis Kč	-10	411	-323	-79	34
Vlastní zdroje celkem	-8	432	-373	-59	-2
Jmění celkem	0	420	-396	-24	0
Výsledek hospodaření	-8	12	23	-35	-2
Cizí zdroje	-2	-21	50	-20	36
Krátkodobé závazky	-2	-21	11	19	36
Jiná pasiva	0	0	39	-39	0
PASIVA celkem v %	-14 %	642 %	-68 %	-52 %	47 %
Vlastní zdroje celkem	-16 %	10 29 %	-79 %	-58 %	-5 %
Jmění celkem	-	100 %	-94 %	-100 %	-
Výsledek hospodaření	-16 %	29 %	43 %	-45 %	-5 %
Cizí zdroje	-8 %	-95 %	5 000 %	-39 %	116 %
Krátkodobé závazky	-8 %	-95 %	1 100 %	158 %	116 %
Jiná pasiva	-	-	100 %	-100 %	

Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv organizace 2018–2022

Vývoj pasiv v letech 2018–2022 byl analyzován pomocí horizontální analýzy, jejíž výsledky jsou zaznamenány v tabulce číslo 16 v absolutním i procentuálním vyjádření. Vlastní zdroje spolku Via Europa, z.s. se skládají z jmění celkem a výsledku hospodaření, zatímco cizí zdroje se zahrnují krátkodobé závazky a jiná pasiva.

Nejvyšší hodnoty pasiv bylo dosaženo v roce 2019, kdy jejich celková výše činila 475 tisíc Kč. V tomto roce byl zároveň zaznamenán nejvyšší procentuální vzrůst spolku o 642,19 %. Následující rok pak přinesl výrazný pokles, kdy se celková výše pasiv snížila o 323 tisíc Kč. Jak bylo již zmíněno, tato změna je způsobená pořádanou veřejnou sbírkou v roce 2019. V následujícím roce byl patrný pokles nejen celkových pasiv, ale také vlastních zdrojů, jejichž procentuální snížení činilo 78,69 %, a jmění, kde procentuální pokles dosáhl hodnoty 94,29 %.

Hodnota cizích zdrojů spolku se pohybovala v rozmezí nízkých desetitisíců s výjimkou roku 2019, kdy dosáhla hodnoty pouze jednoho tisíce korun. V analýze lze vyčíst že pandemie koronaviru negativně ovlivnila analyzovaný spolek v letech 2020 a 2021.

Horizontální analýza nákladů

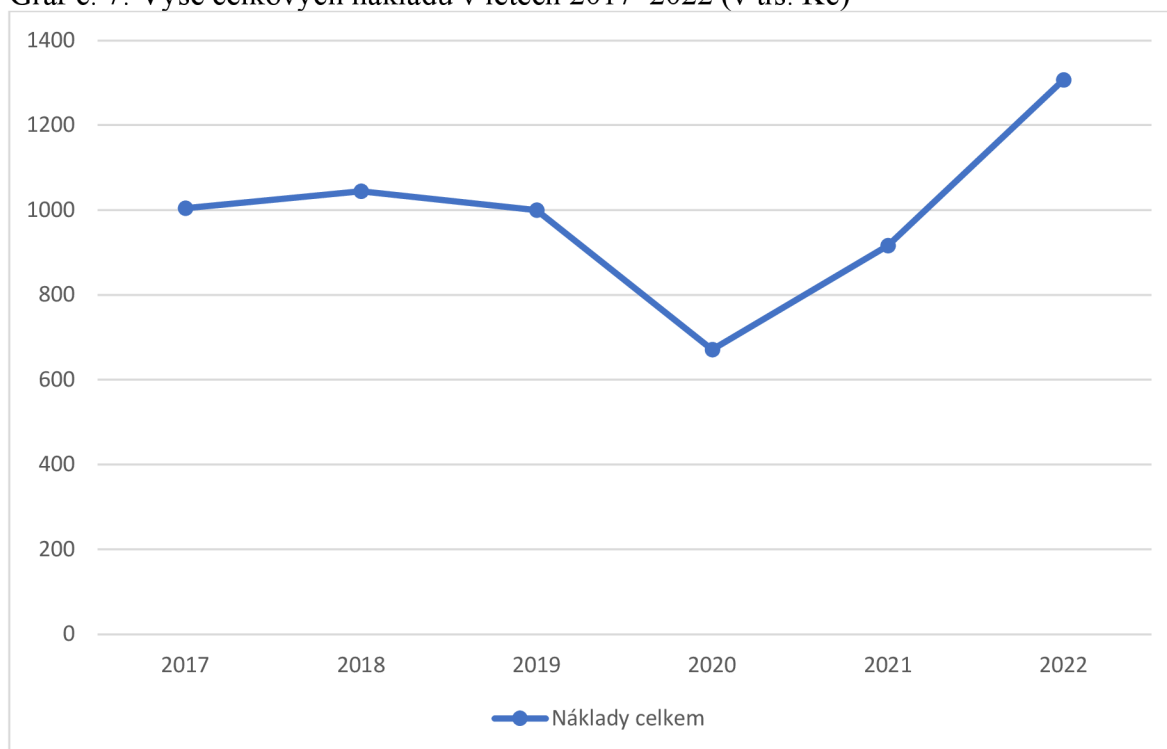
Tabulka č. 17: Horizontální analýza nákladů v letech 2018–2022 (v tis. Kč a %)

	2018	2019	2020	2021	2022
NÁKLADY celkem v tis Kč	40	-44	-329	245	391
Spotřebované nákupy a nakupované služby	37	-118	-280	165	396
Osobní náklady	0	66	-38	76	-6
Ostatní náklady	3	7	-10	4	1
Daně a poplatky	0	1	-1	0	0
NÁKLADY celkem v %	4 %	-4 %	-33 %	37 %	43 %
Spotřebované nákupy a nakupované služby	4 %	-11 %	-30 %	26 %	49 %
Osobní náklady	-	100 %	-58 %	271 %	-6 %
Ostatní náklady	100 %	117 %	-77 %	133 %	14 %
Daně a poplatky	-	100 %	-100 %	-	-

Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv organizace 2018–2022

V rámci horizontální analýzy nákladů byli sledovány změny v celkových nákladech a jednotlivých položkách v období let od 2018 až 2022. Tato analýza je vyjádřena v absolutních hodnotách a v procentech. Její výsledky jsou zaznamenány v tabulce číslo 17 a také ve grafu číslo 7.

Graf č. 7: Výše celkových nákladů v letech 2017–2022 (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv organizace 2018–2022

V roce 2020 došlo k výraznému poklesu celkových nákladů spolku, když oproti předchozímu roku klesly o 329 tisíc Kč z 1 000 tisíc Kč na 671 tisíc Kč. Tento pokles lze přičíst snížení počtu dotací na akce v důsledku pandemie koronaviru a následných restrikcí. Spolek Via Europa, z.s. nemohl realizovat velkou část ze svých sezónních aktivit, jako jsou mikulášské nadílky nebo oslavy Velikonoc, protože bylo v té době zakázáno shromažďování kvůli riziku šíření nákazy.

V roce 2021 došlo ke zlepšení pandemické situace, což umožnilo opětovnou organizaci společenských a zájmových akcí. Toto vedlo k navýšení celkových nákladů o 245 tisíc Kč. V následujícím roce, který byl posledním sledovaným rokem, došlo k významnému nárůstu o 396 tisíc Kč, přičemž celkové náklady dosáhly hodnoty 1 307 tisíc Kč, což je zároveň nejvyšší hodnota nákladů za celé období sledování, toto navýšení představuje zdravý růst spolku.

Osobní náklady spolku představovali druhou nejvýznamnější složku v rámci analýzy nákladů a sledují podobné trendy jako náklady na spotřebované nákupy a nakupované služby, avšak jsou výrazně menší. Ostatní náklady společně s daněmi a poplatky byli jen v řádu tisíců Kč a ve sledované analýze nemají marginální význam.

Horizontální analýza výnosů

Tabulka č. 18: Horizontální analýza výnosů v letech 2018–2022 (v tis. Kč a %)

	2018	2019	2020	2021	2022
VÝNOSY celkem v tis Kč	-64	-23	-319	186	424
Provozní dotace	221	-108	-201	96	46
Přijaté příspěvky	-7	4	-39	38	44
Tržby za vlastní výkony	-271	71	-69	52	334
Ostatní výnosy	-7	10	-10	0	0
VÝNOSY celkem v %	-6 %	-2 %	-31 %	27 %	48 %
Provozní dotace	64 %	-19 %	-44 %	38 %	13 %
Přijaté příspěvky	-13 %	8 %	-75 %	292 %	86 %
Tržby za vlastní výkony	-39 %	17 %	-14 %	12 %	70 %
Ostatní výnosy	-100 %	100 %	-100 %	-	-

Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv organizace 2018–2022

V tabulce číslo 18 jsou prezentovány výsledky horizontální analýzy výnosů spolku v absolutních i procentuálních hodnotách. Tato analýza sleduje vývoj a změny celkových výnosů a jednotlivých položek během sledovaného období. Podobně jako u horizontální analýzy nákladů, i zde došlo v roce 2020 k významnému poklesu celkových výnosů, které klesly oproti předchozímu roku z 1 013 tisíc Kč na 694 tisíc Kč. V letech 2021 a 2022 pak došlo k nárůstu na 880 tisíc Kč a 1 304 tisíc Kč.

Navýšení celkových výnosů v roce 2022 bylo způsobeno hlavně tržbami za vlastní výkony spolku, které se zvýšily o 334 tisíc Kč na částku 812 tis Kč, což představuje nejvyšší nárůst výnosů v daném období.

Největší pokles u provozních dotací spolku Via Europa, z.s. lze pozorovat v roce 2020, jedná se o 201 tisíc Kč. Tento pokles byl způsoben dvěma faktory. Prvním faktorem byl nástup pandemie koronaviru, který vyústil v nejtvrďší restrikce během roku 2020, a to na jaře na podzim. Druhým faktorem byl mimořádně úspěšný rok 2019, během kterého bylo schváleno velké množství dotačních titulů na činnosti kroužků a projekty v oblasti zdravotnictví a volnočasových aktivit.

4.2.2 Analýza poměrových ukazatelů

Poměrové ukazatele jsou klíčovým nástrojem pro finanční analýzu, avšak při jejich použití je důležité vzít v úvahu specifika dané organizace. Z tohoto důvodu nejsou v analýze spolku Via Europa, z. s., zahrnuty dílčí ukazatele týkající se produktivity práce, jelikož tato situace je ovlivněna absencí zaměstnanců v organizaci.

Ukazatel autarkie

Ukazatel autarkie vyjadřuje míru soběstačnosti spolku Via Europa, z.s. ukazuje, v jakém rozsahu jsou její výnosy schopny pokrýt všechny náklady. Jinými slovy, ukazatel autarkie zjišťuje, zda spolek získává dostatek příjmů k pokrytí svých nákladů.

V odborné literatuře se klade důraz na nutné rozlišení finančních toků, a to, zda se jedná pouze o provozní nebo o celkové toky. Tento princip je doporučován u organizací, které mají zřizovatele a musí sledovat spíše příjmy a výdaje. Tento princip lze počítat jak pro hlavní, tak hospodářskou činnost. Jde o ukazatel, který vyjadřuje míru soběstačnosti a zaměřuje se pouze na hlavní činnost. Pozitivně lze hodnotit, pokud se tento ukazatel rovná 100 %. Pokud je hodnota menší, jedná se o nedostatečné krytí nákladů výnosy.

Tabulka č. 19: Autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů (2018-2020) v %

	2018	2019	2020	2021	2022
Náklady celkem	1044	1000	671	916	1307
Výnosy celkem	1036	1013	694	880	1304
Autarkie na bázi výnosů a nákladů (v %)	99 %	101 %	103 %	96 %	100 %

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů 2018–2022

Spolek Via Europa, z. s., si každoročně klade za cíl dosáhnout nulového zisku, což je v souladu s charakterem neziskové organizace. Z analýzy uvedené v tabulce číslo 19 lze vyvodit, že se organizaci dařilo tento úkol v průběhu sledovaných let úspěšně plnit. Její snaha udržet nulový zisk naznačuje prioritizaci plnění společenských nebo veřejných cílů před dosahováním zisku, což je typickým rysem neziskového sektoru.

Ukazatele likvidity

Schopnost spolku přeměňovat svůj majetek na finanční prostředky je základním prvkem likvidity. Likvidita představuje klíčový ukazatel finanční prosperity, a nedodržování doporučených hodnot může mít za následek dokonce krach. Likviditu lze rozdělit do tří hlavních kategorií: okamžitou, pohotovou a běžnou.

Okamžitá likvidita

Tabulka č. 20: Okamžitá likvidita v letech 2018–2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Pohotové platební prostředky (v tis. Kč)	33	450	132	41	51
Dluhy s okamžitou splatností (v tis. Kč)	22	1	51	31	67
Okamžitá likvidita	1,50	450,00	2,59	1,32	0,76

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů 2018–2022

Ukazatel okamžité likvidity, uvedený v tabulce číslo 20, slouží ke sledování toho, jak efektivně spolek Via Europa, z.s. plní své krátkodobé závazky. Výsledky okamžité likvidity jsou porovnávány s doporučenou hodnotou tedy s 0,2. V celém sledovaném období analyzovaný spolek udržoval svou okamžitou likviditu vysoce nad doporučenou hodnotou. V žádném ze sledovaných roků se organizace nedostala pod minimální doporučenou hodnotu.

Nejnižší okamžitá likvidita byla zaznamenána v roce 2022, kdy dosáhla třetí nejvyšší hodnoty dluhů s okamžitou splatností v hodnotě 67 tisíc Kč a zároveň třetí nejnižší hodnoty pohotových platebních prostředků 51 tisíc Kč. V roce 2018 dosáhla organizace nejvyšší okamžité likvidity ve výši 450 tisíc Kč. Tato částka však neodpovídá skutečné schopnosti plnění, neboť byla ovlivněna veřejnou sbírkou, která byla v tomto roce uskutečněna.

Pohotová likvidita

Pohotová likvidita, též nazývaná jako likvidita druhého stupně, reprezentuje podíl oběžných aktiv, zahrnujících odčítané zásoby a dluhy s okamžitou splatností, na krátkodobých závazcích organizace. Výpočty tohoto ukazatele jsou zachyceny v tabulce číslo 21 a následně jsou srovnávány s hodnotou, která je v souladu s doporučeními většiny odborníků. Hodnota oběžných aktiv bez zásob by ideálně měla být rovna hodnotě krátkodobých závazků.

Tabulka č. 21: Pohotová likvidita v letech 2018–2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Oběžná aktiva bez zásob (v tis. Kč)	64	475	152	73	107
Dluhy s okamžitou splatností (v tis. Kč)	22	1	51	31	67
Pohotová likvidita	2,91	475,00	2,98	2,35	1,60

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů 2018–2022

Vypočtená hodnota pohotové likvidity spolku Via Europa, z.s. byla v každém sledovaném roce nad hodnotou jedna to znamená, že v žádném sledovaném roce nedosáhla pohotová likvidita hodnoty nižší než doporučené. V roce 2019 je hodnota pohotové likvidity spolku nejvíce odlišná od doporučené hodnoty, konkrétně šlo o odchylku. Tato odchylka

byla způsobena především zvýšením aktiva v podobě peněžních prostředků na bankovních účtech způsobená mimořádnou sbírkou.

Běžná likvidita

Běžná likvidita, prezentovaná v tabulce číslo 22, je kvantifikována pomocí celkových oběžných aktiv a krátkodobých závazků. Do vzorce pro běžnou likviditu vstupují také zásoby, které analyzovaná organizace eviduje pouze v roce 2018. Z tohoto důvodu jsou výsledky v ostatních letech shodné s výsledky pohotové likvidity. Doporučený rozsah hodnot se pohybuje od 1,50 do 2,50.

Tabulka č. 22: Běžná likvidita v letech 2018–2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Oběžná aktiva (v tis. Kč)	64	475	152	73	107
Dluhy s okamžitou splatností (v tis. Kč)	22	1	51	31	67
Běžná likvidita	2,91	475,00	2,98	2,35	1,60

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů 2018–2022

K spodní hranici doporučeného rozsahu hodnot běžné likvidity se spolek přibližoval pouze v roce 2022 a to s hodnotou 1,60. V roce 2021 spolek dosáhl doporučené hodnoty s úrovní 2,35 to naznačuje, že v tomto roce byl spolek nejvíce schopen plnit své závazky a prokazoval dobrou platební schopnost. Ve zbývajících sledovaných letech má běžná likvidita organizace hodnoty vyšší než 2,50

Ukazatelé financování

Ukazatelé financování poskytují informace o tom, v jakém poměru spolek Via Europa z.s. využíval vlastní a cizí zdroje k financování svých aktivit. Často používanými ukazateli pro měření finanční stability jsou ukazatel zadluženosti, obrat kapitálu a ukazatel samofinancování.

Ukazatel zadluženosti

V tabulce číslo 23 je vypočítán ukazatel zadluženosti, který slouží k posouzení míry využívání cizích zdrojů ve spolku během sledovaného období. Tento ukazatel zadluženosti je získán vyjádřením poměru cizích zdrojů k celkové hodnotě aktiv, který je následně porovnáván s doporučenou hodnotou, která je dle odborné literatury 50 %

Tabulka č. 23: Ukazatel zadluženosti v letech 2018–2022 (v %)

	2018	2019	2020	2021	2022
Cizí zdroje (v tis. Kč)	22	1	51	31	67
Aktiva celkem (v tis. Kč)	64	475	152	73	107
Ukazatel zadluženosti (v %)	34 %	0 %	34 %	42 %	63 %

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů 2018–2022

Ve všech sledovaných obdobích dosahoval ukazatel zadluženosti poměrně nízkých hodnot a nepřekročil doporučenou hranici, s výjimkou roku 2022 kdy ukazatel zadluženosti dosáhl 62,62 %. V tomto roce cizí zdroje spolku činily 67 tisíc Kč, což bylo o 40 tisíc Kč méně, než byla celková hodnota aktiv. Nejnižší hodnoty ukazatele zadluženosti dosáhl spolek v roce 2019, kdy činil 0,21 % tato hodnota je ovlivněná skutečností že v daném roce probíhala finanční sbírka a její výtěžek byl zapsán do aktiv.

Ukazatel samofinancování

Součet ukazatele zadluženosti a ukazatele samofinancování by měl vždy činit 100 %, což analyzovaná organizace splňuje v každém sledovaném roce. Hodnota koeficientu samofinancování může být i záporná, což často souvisí s negativním výsledkem hospodaření.

Tabulka č. 24: Ukazatel samofinancování v letech 2018–2022 (v %)

	2018	2019	2020	2021	2022
Vlastní zdroje (v tis. Kč)	42	474	101	42	40
Aktiva celkem (v tis. Kč)	64	475	152	73	107
Ukazatel samofinancování (v %)	66 %	100 %	66 %	58 %	37 %

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů 2018–2022

V tabulce číslo 24 je pro sledované období vypočítán ukazatel samofinancování. Tento ukazatel je doplňkový k ukazateli zadluženosti a zaměřuje se na měření využívání vlastních zdrojů k financování aktivit. Získané hodnoty jsou následně srovnávány s doporučenou hodnotou, která je v odborné literatuře stanovena na 50 %. Kraftová (2002) ve svém díle uvádí kritickou hranici 30 %, při níž lze konstatovat nestabilitu neziskové organizace.

Nejvyšší hodnoty ukazatele samofinancování bylo dosaženo v roce 2019, a to přesně 99,79 %. Analyzovaná organizace dosáhla vysoké hodnoty ukazatele samofinancování i v roce 2020, a to konkrétně 66,45 %. V roce 2022 dosáhl ukazatel zadluženosti nejnižší hodnoty, a to 37,38 %. Jak již bylo zmíněno dříve, tyto hodnoty, které spolek Via Europa, z.s. vykazoval ve sledovaných letech, jsou odrazem příznivého hospodaření organizace.

Obrat kapitálu

Tabulka č. 25: Ukazatel obratu kapitálu v letech 2018–2022 (v %)

	2018	2019	2020	2021	2022
Výnosy celkem (v tis. Kč)	1036	1013	694	880	1304
Pasiva celkem (v tis. Kč)	64	475	152	73	107
Obrat kapitálu	1619 %	213 %	457 %	1205 %	1219 %

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů 2018–2022

Ukazatel obratu kapitálu hodnotí výkonnost organizace, tj. kolikrát se vložený kapitál vrací. Výpočet tohoto ukazatele je uveden v tabulce číslo 25, přičemž výsledek je získán podílem výnosů a pasiv. Autoři odborných publikací doporučují, aby se organizace snažily maximalizovat tento ukazatel.

Spolek Via Europa, z.s. dosáhl nejvyšší hodnoty obratu kapitálu v roce 2018, kdy činila 1619 %. To znamená, že se vložený kapitál vrátil více než šestnáctkrát. Podobně vysoké hodnoty obratu kapitálu byly dosaženy i v roce 2022, kdy měla organizace největší výnosy za sledované období, a to ve výši 1304 tisíc Kč. Naopak nejnižší hodnota obratu kapitálu byla zaznamenána v roce 2019, kdy činila 2,13. Tento pokles v hodnotě obratu kapitálu v roce 2019 byl pozorován i přes dosažení nejvyšší hodnoty celkových výnosů za celé sledované období.

4.2.3 Analýza syntetickými ukazateli

Tato část zahrnuje hodnocení výsledků provedených analýz pomocí syntetických ukazatelů, které slouží k posouzení finančního zdraví organizace. Analytické metody využívající syntetické ukazatele umožňují komplexní zhodnocení různých aspektů finanční stability a výkonnosti dané entity. Analýza byla provedena pomocí dvou metod, Metody KAMF* a BAMF

Model KAMF*

Model KAMF*, vycházející z koncepce klasifikační analytické metody. Do variace KAMF* je zařazen ukazatel autarkie na bázi výnosů a nákladů, ukazatel okamžité likvidity, ukazatel obrazu kapitálu a ukazatel produktivity práce, jenž je modifikován na poměr přidané hodnoty (zahrnující provozní dotaci) a osobních nákladů (nahrazující průměrný přepočtený stav pracovníků pro lepší interpretaci výsledků.

Všechny zařazené ukazatele jsou pozitivně hodnocené při své maximalizaci. Pouze u indikátoru okamžité likvidity by jeho maximalizace vedla k nevhodnému „držení“ krátkodobého finančního majetku ve firmě, maximalizovat autarkii by zase znamenalo zbytečně vázat v municipální firmě zdroje využitelné jinde a jinak. Tyto skutečnosti zohledňují škály hodnocení.

Tabulka č. 26: Model KAMF* v letech 2018–2022 (v %)

	2018		2019		2020		2021		2022	
	%		%		%		%		%	
Autarkie	99 %	3	101 %	1	103 %	1	96 %	3	100 %	2
Okamžitá likvidita	150 %	1	45000 %	1	259 %	1	132 %	1	76 %	1
Obrat kapitálu	1619 %	1	213 %	2	457 %	1	1205 %	1	1219 %	1
Produktivita práce	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
KAMF*		1,67		1,33		1,0		1,67		1,33

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů 2018–2022

Hodnoty byly do tabulky číslo 26 zadány na základě tabulek zmíněných již v analýze poměrovými ukazateli. V tabulce nejsou uvedeny hodnoty produktivity (analyzovaná organizace totiž nemá zaměstnance). V roce 2020 dosáhl spolek Via Europa, z.s. nejlepší hodnoty jedna. Škála výsledných hodnot zřejmých z tabulky byla i v ostatních letech velice dobrá, v žádném roce nepřesahuje hodnotu dva. Na základě modelu KAMF* lze usuzovat, že spolek Via Europa, z.s. si vedl velice dobře.

Model BAMF

Model BAMF hodnotí bonitu organizace. Vychází z koncepce bilanční analýzy při souběžném uplatnění snahy o zohlednění specifík firem. I přes to je dostatečně jednoduchý a do jisté míry i flexibilní.

Určení bonity prostřednictvím modelu BAMF sestává z následujících kroků: výpočtu dílčích ukazatelů, zjištění celkové bonity a interpretace výsledku. Vyhodnocení výsledku modelu BAMF není škálové, pouze se výsledek bonity porovnává s hodnotou „1“ – pokud je výsledek roven jedné nebo větší, jde o hodnocení pro firmu pozitivní, pokud výsledek hodnoty jedné nedosahuje, firma nemá dobrou bonitu

Při absenci podmínek pro aplikaci vybraného ukazatele lze modifikovat podobu modelu (např. při absenci ukazatele rentability by byl součet ukazatelů vydělen šesti apod.).

Tabulka č. 27: Model BAMF v letech 2018–2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Pohotová likvidita	2,91	475,00	2,98	2,35	1,60
Financování	1,91	474,00	1,98	1,35	0,60
Autarkie na bázi výnosů a nákladů	0,99	1,01	1,03	0,96	1,00
Bonita	1,94	316,67	2,00	1,56	1,06

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů 2018–2022

Při posuzování bonity organizace nebyly brány v úvahu ukazatele aktivity (vzhledem k tomu, že spolek nevykazuje žádné závazky ani pohledávky), produktivity (vzhledem k tomu, že organizace nemá žádné zaměstnance), rentability a míry rozvoje či útlumu. Tyto specifické aspekty nebyly zahrnuty do celkového hodnocení finančního zdraví organizace.

Výsledky bonity z výše uvedené tabulky byli porovnávány s referenční hodnotou 1. Každoroční bonita analyzované organizace překračovala tuto stanovenou hranici, což je pro organizaci příznivé. Celkově se výsledky pohybovali v rozmezí od hodnoty 1,06 do hodnoty 2,0. Nejvyšší hodnota byla zaznamenána v roce 2019, a to dokonce 316,67. Je však třeba zdůraznit, že tato mimořádně vysoká hodnota byla ovlivněna veřejnou sbírkou, která přinesla mimořádný zisk, jež byl zaznamenán v pohotové likviditě a financování.

5 Závěr

Nezisková organizace Via Europa, z. s. byla založena za účelem posílit rozvoj a vzdělávání mladé generace prostřednictvím vzájemných setkání a pomocí dlouhodobých, i krátkodobých programů. Od svého vzniku systematicky prohlubuje spolupráci se spřátelenými spolky a podporuje sdílení zkušeností a informací, což přispívá k společnému vzdělávání.

Cílem bakalářské práce bylo analyzovat hospodaření spolku Via Europa, z.s. v období 2018–2022. Financování spolku bylo zajišťováno především z provozních dotací a z tržeb za vlastní výkony, které ve sledovaném období tvořili více než 90 % z celkových výnosů. Největším poskytovatelem dotací byl Ústecký kraj a město Ústí nad Labem poskytující účelové dotace na projekty například: „Pomáháme přírodě“, „Koně jsou naši kamarádi“, „Umíme využít volný čas“ a další. Dalším zdrojem byli přijaté příspěvky a finanční dary fyzických právnických osob, které průměrně činili 8 % průměrných výnosů.

Spolek Via Europa, z.s. ve své rozvaze neevidoval dlouhodobý majetek, a proto byla aktiva výhradně tvořena majetkem krátkodobým, hodnoty analýz pro celková aktiva a výše krátkodobého majetku byly identické.

Během sledovaného období od roku 2018 do roku 2022 docházelo jak u aktiv, tak u pasiv k výrazným fluktuacím. Tyto výkyvy byly způsobeny dvěma hlavními událostmi: první událostí byla uspořádaná sbírka viz níže a druhou událostí byla epidemie koronaviru a s ní související lockdowny v letech 2020 a 2021.

Nejvyšších hodnot aktiv bylo dosaženo v roce 2019, kdy dosáhly částky 475 tisíc Kč. V tomto roce organizace zaznamenala výrazný nárůst hodnoty krátkodobého finančního majetku, který s částkou 475 tisíc Kč tvořil 94,74 % celkových aktiv, a to zejména díky peněžním prostředkům na účtech v celkové výši 450 tisíc Kč. Tento nárůst byl způsoben vytvořením veřejné sbírky pro pozůstalé po obětech trestních činů a dopravních nehod. Celkový příjem veřejné sbírky za rok 2019 činil 420 tisíc Kč a za rok 2020 činil 24 tisíc Kč.

Po provedení analýzy nákladů byl zaznamenán největší nárůst nákladů v roce 2022, kdy hodnota celkových nákladů vzrostla o 391 tisíc Kč. Naopak výrazný pokles nastal během sledovaného roku 2020, kdy celkové náklady klesly o 329 tisíc Kč. Ve sledovaných letech tvořily největší podíl na celkových nákladech výdaje za nákupy a nakupované služby. Tento trend byl ovlivněn pořádanými akcemi, jako byly tábory, víkendové akce a další aktivity pořádané spolkem Via Europa, z. s. Procentuální podíl osobních nákladů zůstával

nízký, pohyboval se v rozsahu 0–10 %. Tato skutečnost pramení z toho, že spolek neměl žádné zaměstnance na plný pracovní úvazek.

Neziskový spolek Via Europa, z. s. se každý rok snaží dosáhnout rovnováhy mezi svými náklady a výnosy. V roce 2020 byly zaznamenány nejnižší výnosy ovlivněné pandemií, a to ve výši 694 tisíc Kč, zatímco v roce 2022 byly zaznamenány výnosy nejvyšší, konkrétně ve výši 1304 tisíc Kč. Během sledovaného období tvořily největší podíl výnosů provozní dotace, přibližně 50 %, a tržby za vlastní výkony, také kolem 50 %.

Dále byla provedena finanční analýza pomocí poměrových ukazatelů. Konkrétně byly použity ukazatele autarkie, likvidity a financování. Při výběru vhodných ukazatelů bylo přihlíženo k tomu, že se jedná o nestátní neziskovou organizaci. Na základě analýz poměrových ukazatelů bylo zjištěno, že v roce 2022 byl spolek Via Europa, z.s. nejstabilnější a jeho výsledné hodnoty se pohybovaly v optimálním rozmezí.

Po zhotovení analýzy okamžité likvidity lze konstatovat, že spolek Via Europa, z.s. ve sledovaném období neměl problém plnit své krátkodobé závazky. V případě pohotové likvidity se organizace také nedostala pod doporučenou hodnotu. Do běžné likvidity vstupují již celková oběžná aktiva a organizace doporučené hodnoty nebyla schopná přesáhnout pouze v letech 2021 a 2022.

V rámci analýzy poměrovými ukazateli byly počítány také ukazatele zadluženosti a samofinancování. Z těchto ukazatelů vyplývá, že spolek ke svému financování využívá, jak vlastní, tak i cizí zdroje. Ve všech sledovaných obdobích dosahoval ukazatel poměrně nízkých hodnot, a s výjimkou roku 2022 nepřekročil doporučenou hranici. Jak již bylo zmíněno dříve, takto pozitivní hodnoty vykazované spolkem Via Europa, z. s. byli odrazem jeho příznivých hospodářských výsledků.

Spolek se během sledovaného období neustále vyvíjel a zdokonaloval poskytované služby. V letech 2020–2021 byla jeho činnost značně omezena koronavirovou pandemií, což ovlivnilo také hodnoty zjištěné v rozboru hospodaření. Naštěstí hodnoty z roku 2022 již opět dosahují úrovně, byla zaznamenána v letech 2018 a 2019.

S ohledem na sledované parametry a výsledky analýz bylo zjištěno, že spolek Via Europa, z.s. i přes omezení spojených s pandemií koronaviru nečelil ve žádném závažném problémům. Provedená analýza zcela jasně poukázala na to, že organizace je soběstačná a je schopna dlouhodobě působit a rozvíjet se i s ohledem na situaci v ekonomice České republiky.

6 Seznam použitých zdrojů

- BOUKAL, Petr. *Fundraising pro neziskové organizace*. Expert (Grada). Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4487-2.
- BOUKAL, Petr. *Nestátní neziskové organizace: (teorie a praxe)*. Praha: Oeconomica, 2009. ISBN 978-80-245-1650-9.
- DOHNALOVÁ, Marie a PRŮŠA, Ladislav. *Sociální ekonomika*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. ISBN 978-80-7357-573-1.
- GRÜNWARD, Rolf a HOLEČKOVÁ, Jaroslava. *Finanční analýza a plánování podniku*. Praha: Ekopress, 2007. ISBN 978-80-86929-26-2.
- HYÁNEK, Vladimír. *Neziskové organizace: teorie a mýty*. Brno: Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta, 2011. ISBN 978-80-210-5651-0.
- KISLINGEROVÁ, Eva. *Finanční analýza: krok za krokem*. C.H. Beck pro praxi. Praha: C.H. Beck, 2005. ISBN 80-7179-321-3.
- KRAFTOVÁ, Ivana. *Finanční analýza municipální firmy*. C.H. Beck pro praxi. Praha: C.H. Beck, 2002. ISBN 80-7179-778-2.
- JINDŘICHOVSKÁ, Irena. *Podnikové finance*. Praha: Management Press, 2001. ISBN 80-7261-025-2.
- MERLÍČKOVÁ RŮŽIČKOVÁ, Růžena. *Neziskové organizace: vznik, účetnictví, daně. Účetnictví, daně*. 2013. Olomouc: ANAG, 2013. ISBN 978-80-7263-675-4.
- PELIKÁNOVÁ, Anna. *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*. 2., aktualizované vydání. Účetnictví a daně (Grada). Praha: Grada Publishing, 2016. ISBN 978-80-247-0339-3.
- REKTOŘÍK, Jaroslav. *Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení*. 3., aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2010. ISBN 978-80-86929-54-5.
- RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 7. aktualizované vydání. Finance (Grada). Praha: Grada Publishing, 2021. ISBN 978-80-271-3124-2.
- SEDLÁČEK, Jaroslav. *Finanční analýza podniku*. 2., aktualizované vydání Brno: Computer Press, 2011. ISBN 978-80-251-3386-6.
- SKOVAJSA, Marek. *Občanský sektor: organizovaná občanská společnost v České republice*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-681-0.

STEJSKAL, Jan; KUVÍKOVÁ, Helena a MAŤÁTKOVÁ, Kateřina. *Neziskové organizace – vybrané problémy ekonomiky: se zaměřením na nestátní neziskové organizace*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-973-9.

ŠPIČKA, Jindřich. *Finanční analýza organizace z pohledu zájmových skupin*. C.H. Beck pro praxi. Praha: C.H. Beck, 2017. ISBN 978-80-7400--664-7.

Internetové zdroje:

Neznámý. Dotace z veřejných rozpočtů pro neziskové organizace. *Interaktivní mapa neziskového sektoru* [online]. 2023 [cit. 2023-10-30]. Dostupné z: <https://mapaneziskovek.cz/infografika/>

Neznámý. Logo Via Europa. *Facebook* [online]. 2023 [cit. 2023-1-06]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/Via.Europa.zs>

Neznámý. Pozvánka na Letní tábor Via Europa, z. s. *Facebook* [online]. 2023 [cit. 2023-1-06]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/Via.Europa.zs>

7 Seznam obrázků, tabulek a grafů

7.1 Seznam obrázků

Obrázek č. 1: Členění národního hospodářství podle financování

Obrázek č. 2: Členění národního hospodářství podle Pestoffa

Obrázek č. 3: Výkaz o tvorbě a použití peněžních prostředků

Obrázek č. 4: Dělení poměrových ukazatelů podle aspektů a využití

Obrázek č. 5: Dělení nástrojů finanční analýzy

Obrázek č. 6: Logo Via Europa, z. s.

Obrázek č. 7: Pozvánka na Letní tábor Via Europa, z. s.

7.2 Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Souhrn absolutních ukazatelů

Tabulka č. 2: Souhrn poměrových ukazatelů

Tabulka č. 3: Tabulka KAMF*

Tabulka č. 4: Tabulka BAMF

Tabulka č. 5: Struktura nákladů výkazu ve zkráceném rozsahu

Tabulka č. 6: Struktura výnosů výkazu ve zkráceném rozsahu

Tabulka č. 7: Struktura aktiv výkazu ve zkráceném rozsahu

Tabulka č. 8: Struktura pasiv výkazu ve zkráceném rozsahu

Tabulka č. 9: Finanční dary spolku v letech 2019-2022 k Kč

Tabulka č. 10: Vertikální analýza aktiv v letech 2018–2022 (v tis. Kč a %)

Tabulka č. 11: Vertikální analýza pasiv v letech 2018–2022 (v tis. Kč a %)

Tabulka č. 12: Vertikální analýza nákladů v letech 2018–2022 (v tis. Kč a %)

Tabulka č. 13: Vertikální analýza výnosů v letech 2018–2022 (v tis. Kč a %)

Tabulka č. 14: Výsledek hospodaření v letech 2018–2022 (v tis. Kč)

Tabulka č. 15: Horizontální analýza aktiv v letech 2018–2022 (v tis. Kč a %)

Tabulka č. 16: Horizontální analýza pasiv v letech 2018–2022 (v tis. Kč a %)

Tabulka č. 17: Horizontální analýza nákladů v letech 2018–2022 (v tis. Kč a %)

Tabulka č. 18: Horizontální analýza výnosů v letech 2018–2022 (v tis. Kč a %)

Tabulka č. 19: Autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů (2018-2020) v %

Tabulka č. 20: Okamžitá likvidita v letech 2018–2022

Tabulka č. 21: Pohotová likvidita v letech 2018–2022

Tabulka č. 22: Běžná likvidita v letech 2018–2022

Tabulka č. 23: Ukazatel zadluženosti v letech 2018–2022 (v %)

Tabulka č. 24: Ukazatel samofinancování v letech 2018–2022 (v %)

Tabulka č. 25: Ukazatel obrátu kapitálu v letech 2018–2022 (v %)

Tabulka č. 26: Model KAMF* v letech 2018–2022 (v %)

Tabulka č. 27: Model BAMF v letech 2018–2022

7.3 Seznam grafů

Graf č. 1: Dotace z veřejných rozpočtů pro neziskové organizace

Graf č. 2: Celková výše finančních darů v letech 2019–2022 (v Kč)

Graf č. 3: Vertikální analýza aktiv v letech 2018–2022 (v %)

Graf č. 4: Vertikální analýza aktiv v letech 2018–2022 (v %)

Graf č. 5: Vertikální analýza aktiv v letech 2018–2022 (v %)

Graf č. 6: Vertikální analýza aktiv v letech 2018–2022 (v %)

Graf č. 7: Výše celkových nákladů v letech 2017–2022 (v tis. Kč)

7.4 Seznam rovnic

Rovnice č. 1: horizontální analýza

Rovnice č. 2: okamžitá likvidita

Rovnice č. 3: pohotová likvidita

Rovnice č. 4: běžná likvidita

Přílohy

Příloha č. 1: Rozvaha Via Europa, z.s. aktiva + pasiva 2022 (v tis. Kč)

ROZVAHA pro nevýdělečné organizace ve zjednodušeném rozsahu

ke dni: 31.12.2022 (v celých tisících Kč)

IČ: 26672499

Název a sídlo účetní jednotky

Via Europa, z.s.

Důlce 3092

ÚSTÍ NAD LABEM-MĚSTO

40001

Právní forma účetní jednotky

SPOLEK

Předmět podnikání

Ostatní činnosti související se zdravotní péčí

Dle vyhlášky č. 504/2002 Sb.

Sestaveno dne: 31.5.2023

Osoba odpovědná za účetnictví (jméno a podpis)

Osoba odpovědná za účetní závěrku (jméno a podpis)

tel.:

linka:

Podpisový záznam

Označ.	AKTIVA	Začátek obd.	Konec obd.
B.	Krátkodobý majetek celkem (B.I.+B.II.+B.III.+B.VI.)	73	107
B. II.	Pohledávky celkem (souč. B.II.1. až B.II.19.)	31	56
B. III.	Krátkodobý finanční majetek celkem (souč. B.III.1. až B.III.7.)	41	51
B. IV.	Jiná aktiva celkem (souč. B.IV.1. až B.IV.2.)	1	0
	AKTIVA CELKEM (A. + B.)	73	107

Označ.	PASIVA	Začátek obd.	Konec obd.
A.	Vlastní zdroje celkem (A.I.+A.II.)	42	40
A. II.	Výsledek hospodaření celkem (souč. A.II.1. až A.II.3.)	42	40
B.	Cizí zdroje celkem (B.I.+B.II.+B.III.+B.VI.)	31	67
B. III.	Krátkodobé závazky celkem (souč. B.III.1. až B.III.23.)	31	67
	PASIVA (A. + B.)	73	107

Zdroj: Veřejný rejstřík a sbírka listin <https://or.justice.cz/>

Příloha č. 2: Rozvaha Via Europa, z.s. náklady + výnosy 2022 (v tis. Kč)

Dle vyhlášky č. 504/2002 Sb.

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY pro nevýdělečné organizace

ke dni: 31.12.2022 (v celých tisících Kč)

IČ: 26672499

Název a sídlo účetní jednotky

Via Europa, z.s.

Důlce 3092

ÚSTÍ NAD LABEM-MĚSTO

40001

Právní forma účetní jednotky

SPOLEK

Předmět podnikání

Ostatní činnosti související se zdravotní péčí

ve zjednodušeném rozsahu

Sestaveno dne: 31.5.2023

Osoba odpovědná za účetnictví (jméno a podpis)

Osoba odpovědná za účetní závěrku (jméno a podpis)

tel.:

linka:

Podpisový záznam

Označení	NÁKLADY	Hlavní čin.	Hosp. čin.	Celk. čin.
A. I.	Spotřeb. nákupy a nakupované služby (A.I.1. až A.I.6.)	1 201	0	1 201
A. III.	Osobní náklady (A.III.10. až A.III.14.)	98	0	98
A. V.	Ostatní náklady (A.V.16. až A.V.22.)	8	0	8
	NÁKL. CELK. (A.I.+A.II.+A.III.+A.IV.+A.V.+A.VI.+A.VII.+A.VIII.)	1 307	0	1 307

Označ.	VÝNOSY	Hlavní čin.	Hosp. čin.	Celk. čin.
B. I.	Provozní dotace (B.I.1.)	397	0	397
B. II.	Přijaté příspěvky (B.II.2. až B.II.4.)	95	0	95
B. III.	Tržby za vlastní výkony a za zboží	812	0	812
	VÝNOSY CELKEM (B.I.+B.II.+B.III.+B.IV.+B.V.)	1 304	0	1 304

C.	Výsledek hospodaření před zdaněním	-3	0	-3
D.	Výsledek hospodaření po zdanění	-3	0	-3

Zdroj: Veřejný rejstřík a sbírka listin <https://or.justice.cz/>

Příloha č. 3: Rozvaha Via Europa, z.s. aktiva + pasiva 2021 (v tis. Kč)

ROZVAHA pro nevýdělečné organizace ve zjednodušeném rozsahu

ke dni: 31.12.2021 (v celých tisících Kč)

Dle vyhlášky č. 504/2002 Sb.

IČ:

Sestaveno dne: 5.5.2022

Název a sídlo účetní jednotky

Osoba odpovědná za účetnictví (jméno a podpis)

Via Europa, z.s.

Dílce 3092/74 3092/74

Osoba odpovědná za účetní závěrku (jméno a podpis)

Ústí nad Labem

40001

tel.: linka:

Právní forma účetní jednotky

SPOLEK

Předmět podnikání

Podpisový záznam

Ostatní činnosti související se zdravotní péčí

Označ.	AKTIVA	Začátek obd.	Konec obd.
B.	Krátkodobý majetek celkem (B.I.+B.II.+B.III.+B.VI.)	152	73
B. II.	Pohledávky celkem (souč. B.II.1. až B.II.19.)	19	31
B.III.	Krátkodobý finanční majetek celkem (souč. B.III.1. až B.III.7.)	132	41
B. IV.	Jiná aktiva celkem (souč. B.IV.1. až B.IV.2.)	1	1
	AKTIVA CELKEM (A. + B.)	152	73
Označ.	PASIVA	Začátek obd.	Konec obd.
A.	Vlastní zdroje celkem (A.I.+A.II.)	101	42
A. I.	Jmění celkem (souč. A.I.1. až A.I.3.)	24	0
A. II.	Výsledek hospodaření celkem (souč. A.II.1. až A.II.3.)	77	42
B.	Cizí zdroje celkem (B.I.+B.II.+B.III.+B.VI.)	51	31
B.III.	Krátkodobé závazky celkem (souč. B.III.1. až B.III.23.)	12	31
B. IV.	Jiná pasiva celkem (souč. B.IV.1. až B.IV.2.)	39	0
	PASIVA (A. + B.)	152	73

Zdroj: Veřejný rejstřík a sbírka listin <https://or.justice.cz/>

Příloha č. 4: Rozvaha Via Europa, z.s. náklady + výnosy 2021 (v tis. Kč)

Dle vyhlášky č. 504/2002 Sb.

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY pro nevýdělečné organizace

ve zjednodušeném rozsahu

ke dni: 31.12.2021 (v celých tisících Kč)

Sestaveno dne: 5.5.2022

IČ: 26672499

Osoba odpovědná za účetnictví (jméno a podpis)

Název a sídlo účetní jednotky

Via Europa, z.s.

Dílce 3092

Osoba odpovědná za účetní závěrku (jméno a podpis)

ÚSTÍ NAD LABEM-MĚSTO

40001

tel.: linka:

Právní forma účetní jednotky

SPOLEK

Předmět podnikání

Podpisový záznam

Ostatní činnosti související se zdravotní péčí

Označení	NÁKLADY	Hlavní čin.	Hosp. čin.	Celk. čin.
A. I.	Spotřeb. nákupy a nakupované služby (A.I.1. až A.I.6.)	805	0	805
A.III.	Osobní náklady (A.III.10. až A.III.14.)	104	0	104
A. V.	Ostatní náklady (A.V.16. až A.V.22.)	7	0	7
	NÁKL. CELK. (A.I.+A.II.+A.III.+A.IV.+A.V.+A.VI.+A.VII.+A.VIII.)	916	0	916
Označ.	VÝNOSY	Hlavní čin.	Hosp. čin.	Celk. čin.
B. I.	Provozní dotace (B.I.1.)	351	0	351
B. II.	Přijaté příspěvky (B.II.2. až B.II.4.)	51	0	51
B.III.	Tržby za vlastní výkony a za zboží	478	0	478
	VÝNOSY CELKEM (B.I.+B.II.+B.III.+B.IV.+B.V.)	880	0	880
C.	Výsledek hospodaření před zdaněním	-36	0	-36
D.	Výsledek hospodaření po zdanění	-36	0	-36

Zdroj: Veřejný rejstřík a sbírka listin <https://or.justice.cz/>

Příloha č. 5: Rozvaha Via Europa, z.s. aktiva + pasiva 2020 (v tis. Kč)

ROZVAHA pro nevýdělečné organizace v plném rozsahu

ke dni 23.4.2021 (v celých tisících Kč)

IČ: 26672499

Název a sídlo účetní jednotky

Via Europa, z.s.

Důlce 3092

Ústí nad Labem

40001

Právní forma účetní jednotky

SPOLEK

Předmět podnikání

Sestaveno dne: 23.4.2021

Osoba odpovědná za účetnictví (jméno a podpis)

Osoba odpovědná za účetní závěrku (jméno a podpis)

tel:

linka:

Podpisový záznam

Označ.	AKTIVA	Začátek	obd.	Konec	obd.
B.	Krátkodobý majetek celkem (B.I.+B.II.+B.III.+B.VI.)	475		152	
B. II.	Pohledávky celkem (souč. B.II.1. až B.II.19.)	24		19	
B. II.1.	Odběratelé	24		19	
B.III.	Krátkodobý finanční majetek celkem (souč. B.III.1. až B.III.7.)	450		132	
B.III.1.	Peněžní prostředky v pokladně	10		53	
	3. Peněžní prostředky na účtech	440		79	
B. IV.	Jiná aktiva celkem (souč. B.IV.1. až B.IV.2.)	1		1	
B. IV.1.	Náklady příštích období	1		1	
	AKTIVA CELKEM (A. + B.)	475		152	
Označ.	PASIVA	Začátek	obd.	Konec	obd.
A.	Vlastní zdroje celkem (A.I.+A.II.)	420		24	
A. I.	Jmění celkem (souč. A.I.1. až A.I.3.)	420		24	
A. I. 1.	Vlastní jmění	420		24	
A. II.	Výsledek hospodaření celkem (souč. A.II.1. až A.II.3.)	54		77	
	1. Účet výsledku hospodaření	12		23	
	2. Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	42		0	
	3. Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let	0		54	
B.	Cizí zdroje celkem (B.I.+B.II.+B.III.+B.VI.)	1		51	
B.III.	Krátkodobé závazky celkem (souč. B.III.1. až B.III.23.)	1		12	
B.III.1.	Dodavatelé	1		1	
	12. Závazky ze vztahu k státnímu rozpočtu	0		11	
B. IV.	Jiná pasiva celkem (souč. B.IV.1. až B.IV.2.)	0		39	
	2. výnosy příštích období	0		39	
	PASIVA (A. + B.)	475		152	

Zdroj: Veřejný rejstřík a sbírka listin <https://or.justice.cz/>

Příloha č. 6: Rozvaha Via Europa, z.s. náklady + výnosy 2020 (v tis. Kč)

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY pro nevýdělečné organizace

ke dni 23.4.2021 (v celých tisících Kč)

IČ: 26672499

Název a sídlo účetní jednotky

Via Europa, z.s.

Důlce 3092

Ústí nad Labem

40001

Právní forma účetní jednotky

SPOLEK

Předmět podnikání

v plném rozsahu

Sestaveno dne: 23.4.2021

Osoba odpovědná za účetnictví (jméno a podpis)

Osoba odpovědná za účetní závěrku (jméno a podpis)

tel:

linka:

Podpisový záznam

Označení	NÁKLADY	Hlavní čin.	Hosp. čin.	Celk. čin.
A. I.	Spotřeb. nákupy a nakupované služby (A.I.1. až A.I.6.)	640	0	640
	1. Spotřeba materiálu, energie a ostat. neskladovaných dodávek	125	0	125
	5. Náklady na reprezentaci	8	0	8
	6. Ostatní služby	507	0	507
A. III.	Osobní náklady (A.III.10. až A.III.14.)	28	0	28
	10. Mzdové náklady	24	0	24
	11. Zákonné sociální pojištění	4	0	4
A. V.	Ostatní náklady (A.V.16. až A.V.22.)	3	0	3
	22. Jiné ostatní náklady	3	0	3
	NÁKL. CELK. (A.I.+A.II.+A.III.+A.IV.+A.V.+A.VI.+A.VII.+A.VIII.)	671	0	671
Označ.	VÝNOSY	Hlavní čin.	Hosp. čin.	Celk. čin.
B. I.	Provozní dotace (B.I.1.)	255	0	255
	1. Provozní dotace	255	0	255
B. II.	Přijaté příspěvky (B.II.2. až B.II.4.)	13	0	13
	4. Přijaté členské příspěvky	13	0	13
B. III.	Tržby za vlastní výkony a za zboží	426	0	426
	VÝNOSY CELKEM (B.I.+B.II.+B.III.+B.IV.+B.V.)	694	0	694
C.	Výsledek hospodaření před zdaněním	23	0	23
D.	Výsledek hospodaření po zdanění	23	0	23

Zdroj: Veřejný rejstřík a sbírka listin <https://or.justice.cz/>

Příloha č. 7: Rozvaha Via Europa, z.s. aktiva + pasiva 2019 (v tis. Kč)

ROZVAHA pro nevýdělečné organizace v plném rozsahu

ke dni 31.12.2019 (v celých tisících Kč)

IČ: 26672499

Název a sídlo účetní jednotky
Via Europa, z.s.

Dálce 3092

Ústí nad Labem

40001

Právní forma účetní jednotky
SPOLEK

Předmět podnikání

Sestaveno dne: 27.5.2020

Osoba odpovědná za účetnictví (jméno a podpis)

Osoba odpovědná za účetní závěrku (jméno a podpis)

tel.: linka:

Podpisový záznam

Označ.	AKTIVA	Začátek obd.	Konec obd.
B.	Krátkodobý majetek celkem (B.I.+B.II.+B.III.+B.VI.)	64	475
B. II.	Pohledávky celkem (souč. B.II.1. až B.II.19.)	31	24
B. II.1.	Odběratelé	18	24
	5. Ostatní pohledávky	13	0
B.III.	Krátkodobý finanční majetek celkem (souč. B.III.1. až B.III.7.)	33	450
B.III.1.	Peněžní prostředky v pokladně	4	10
	3. Peněžní prostředky na účtech	29	440
B. IV.	Jiná aktiva celkem (souč. B.IV.1. až B.IV.2.)	0	1
B. IV.1.	Náklady příštích období	0	1
	AKTIVA CELKEM (A. + B.)	64	475
Označ.	PASIVA	Začátek obd.	Konec obd.
A.	Vlastní zdroje celkem (A.I.+A.II.)	42	474
A. I.	Jméni celkem (souč. A.I.1. až A.I.3.)	0	420
A. I. 1.	Vlastní jmění	0	420
A. II.	Výsledek hospodaření celkem (souč. A.II.1. až A.II.3.)	42	54
	1. Účet výsledku hospodaření	-8	12
	2. Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	50	42
B.	Cizí zdroje celkem (B.I.+B.II.+B.III.+B.VI.)	22	1
B.III.	Krátkodobé závazky celkem (souč. B.III.1. až B.III.23.)	22	1
B.III.1.	Dodavatelé	22	1
	PASIVA (A. + B.)	64	475

Zdroj: Veřejný rejstřík a sbírka listin <https://or.justice.cz/>

Příloha č. 8: Rozvaha Via Europa, z.s. náklady + výnosy 2019 (v tis. Kč)

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY pro nevýdělečné organizace

ke dni 31.12.2019 (v celých tisících Kč)

IČ: 26672499

Název a sídlo účetní jednotky
Via Europa, z.s.

Dálce 3092

Ústí nad Labem

40001

Právní forma účetní jednotky
SPOLEK

Předmět podnikání

v plném rozsahu

Sestaveno dne: 27.5.2020

Osoba odpovědná za účetnictví (jméno a podpis)

Osoba odpovědná za účetní závěrku (jméno a podpis)

tel.: linka:

Podpisový záznam

Označení	NÁKLADY	Hlavní čin.	Hosp. čin.	Celk. čin.
A. I.	Spotřeb. nákupy a nakupované služby (A.I.1. až A.I.6.)	920	0	920
	1. Spotřeba materiálu, energie a ostat. neskladovaných dodávek	178	0	178
	4. Náklady na cestovné	27	0	27
	6. Ostatní služby	715	0	715
A.III.	Osobní náklady (A.III.10. až A.III.14.)	66	0	66
	10. Mzdové náklady	66	0	66
A. IV.	Daně a poplatky (A.IV.15.)	1	0	1
	15. Daně a poplatky	1	0	1
A. V.	Ostatní náklady (A.V.16. až A.V.22.)	13	0	13
	17. Odpis nedobytné pohledávky	10	0	10
	22. Jiné ostatní náklady	3	0	3
	NÁKL. CELK. (A.I.+A.II.+A.III.+A.IV.+A.V.+A.VI.+A.VII.+A.VIII.)	1 000	0	1 000
Označ.	VÝNOSY	Hlavní čin.	Hosp. čin.	Celk. čin.
B. I.	Provozní dotace (B.I.1.)	456	0	456
	1. Provozní dotace	456	0	456
B. II.	Přijaté příspěvky (B.II.2. až B.II.4.)	52	0	52
	3. Přijaté příspěvky (dary)	8	0	8
	4. Přijaté členské příspěvky	44	0	44
B.III.	Tržby za vlastní výkony a za zboží	495	0	495
B. IV.	Ostatní výnosy (B.IV.5. až B.IV.10.)	10	0	10
	10. Jiné ostatní výnosy	10	0	10
	VÝNOSY CELKEM (B.I.+B.II.+B.III.+B.IV.+B.V.)	1 013	0	1 013
C.	Výsledek hospodaření před zdaněním	13	0	13
D.	Výsledek hospodaření po zdanění	13	0	13

Zdroj: Veřejný rejstřík a sbírka listin <https://or.justice.cz/>

Příloha č. 9: Rozvaha – aktiva v letech 2017–2022 (v tis. Kč)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
AKTIVA CELKEM	74	64	475	152	73	107
Krátkodobý majetek celkem	74	64	475	152	73	107
Zásoby	0	0	0	0	0	0
Pohledávky	43	31	24	19	31	56
Krátkodobý finanční majetek	31	33	450	132	41	51
Jiná aktiva	0	0	1	1	1	0

Zdroj: Veřejný rejstřík a sbírka listin <https://or.justice.cz/>

Příloha č. 10: Rozvaha – pasiva v letech 2017–2022 (v tis. Kč)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
PASIVA CELKEM	74	64	475	152	73	107
Vlastní zdroje celkem	50	42	474	101	42	40
Jmění celkem	0	0	420	24	0	0
Výsledek hospodaření	50	42	54	77	42	40
Cizí zdroje	24	22	1	51	31	67
Krátkodobé závazky	24	22	1	12	31	67
Jiná pasiva	0	0	0	39	0	107

Zdroj: Veřejný rejstřík a sbírka listin <https://or.justice.cz/>

Příloha č. 11: Náklady v letech 2018–2022 (v tis. Kč)

	2018	2019	2020	2021	2022
NÁKLADY CELKEM	1044	1000	671	916	1307
Spotřebované nákupy a nakupované služby	1038	920	640	805	1201
Osobní náklady	0	66	28	104	98
Ostatní náklady	6	13	3	7	8
Daně a poplatky	0	1	0	0	0
Daň z příjmů	0	0	0	0	0

Zdroj: Veřejný rejstřík a sbírka listin <https://or.justice.cz/>

Příloha č. 12: Výnosy v letech 2018–2022 (v tis. Kč)

	2018	2019	2020	2021	2022
VÝNOSY CELKEM	1036	1013	694	880	1304
Provozní dotace	564	456	255	351	397
Přijaté příspěvky	48	52	13	51	95
Tržby za vlastní výkony a za zboží	424	495	426	478	812
Ostatní výnosy	0	10	0	0	0
Tržby z prodeje majetku	0	0	0	0	0

Zdroj: Veřejný rejstřík a sbírka listin <https://or.justice.cz/>